

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petty sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 167.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szerda, október 29.

Mai számunk főbb közleményei:

Veszerékek: A börze.
A képviselőház ülése.
A Weitzer-hagyaték a közgyűlésen.
Emberöléssel vádolt orvosok.
**Háromszáz ezer korona hiány az aradi ipar-
és népbanknál.**
Halottrabiás a fővárosban.
Mattasich látuma.
Lumpolás — engedélytel.
Sima Ferenc meséje.
Huszárok a Reichsrahtban.
Kétnapos közgyűlés.
Sikkasztó őrmester.
**Tárca: Egy szegény komédiásról. Irta: Vért-
esi Gyula.**

A börze.

Arad, október 28

Egy aradi bankigazgató értékpapírokkal spekulált. Ami ezután következik, az az ismert, szomorú nóta: játszott, — vesztett. Fájdalom: az ő játékát és annak veszteségeit is mások fizetik meg.

Szegény ember volt, s gazdag akart lenni. Rálépett a vagyonszerzésnek arra az útjára, amelyen könnyebb eibukni, mint boldogulni. Különösen, ha mindjárt az első lépés bűnbán fogantatott. Beérni avval, ami van: ez a gazdagság titka. S itt sem kereshetjük másban a szomorú esemény rugóit, mint a szegénységtől való félelemben. Mert a gazdagságot nem tekintik az emberek akkora boldogságnak, mint amilyen szegénynek tartják a szegénységet.

Ezek azonban pszichológiai dolgok s csak elméleti összefüggésben vannak avval az eseménnyel, amely tegnap óta izgalomban tartja e város közönségét. A szomorú valóság az, hogy az Aradi Ipar-és Népbank-nál háromszáz ezer korona hiányt konstataáltak. Ebből százötvenezer korona esett a börze-spekuláció örvényébe, a másik százötvenezer korona pedig olyan kertes követelésekben van elhelyezve, melyek aktiválására számítani nem lehet. A bank vezérigazgatója tehát ekkora összeggel károsította meg a vezetésére bízott intézetet.

Ez a valóság, amelyet, minthogy már befejezett dolog, sem elkerülni, sem megsemmisíteni nem lehet. De igenis lehet, sőt kell foglalkozni vele abból a szempontból, amely ilyen eseteknél elsősorban figyelembeveendő, tudniillik az aradi pénzpiacnak, magának a megkárosított banknak, az igazgatóságnak, a részvényeseknek és a közönségnek viselkedése és helyzete szempontjából.

Az első, amit ezek az érdekek megkívánnak: a nyilvánosság. Tisztán kell látnunk, hogy tisztán, tehát helyesen járunk el, hogy eredményesen intézkedjünk s hogy igazságosan ítélkezzünk. A titok olyan, mint a pecsét a ruhán: minél jobban rejtegetjük, annál jobban látszik.

Abban a kaoszban, amelyet ez az esemény szült, a bank igazgatósága tartsa meg mindenképpel nyugodtságát, az ő feladata az általános fejetlenségre hig-

gadtsággal válaszolni. Villámokat hárit-hat el az ember, ha nem veszi el a fejét az első menydörgésnél. Az igazgatóságnak nem szabad kétségbeesettnek, gyengének még csak látszani sem. Szükség van arra, hogy egyenesen, bátran és megrendülés nélkül állják a bajt, mert a többiek: a részvényesek és a felek nyugalmat meritenek az ő nyugalmaikból s bátorságot az ő bátorságukból. Ezek híján a hajó kormány és iránytű nélkül marad.

Ami preceptum az igazgatókra, ugyanaz áll a részvényesekre is. Forradalommal még nem intéztek el államügyeket, a higgadt, diplomatikus ész azonban több háborút akadályozott meg, mint a mennyit a békétlenkedés szült. A részvényesek ne lovagoljanak az igazgatókon, azok mind jellemes, korrekt emberek, akik kötelességüket teljesítették, de nem voltak képesek a gépezet és az ellenőrzés egész mechanizmusát áttekinteni s a szakszerű manipulációk által végzett hajszál-kerek forgását ellenőrizni. Lelkiismeretességükre vall, hogy kikeresték a kerekeket, amelyek szabályellenesen visszafelé forogtak, s megakadályozták az egész szerkezet megromlását. A nyilvánosságnak kötelessége ebben, és az ehhez hasonló esetekben, hogy nyugalomra intse azokat, akiknek türelmetlen, vagy féktelen fellépése megakadályozná a hibának tervszerű s végül eredményes helyrehozását, — s mi ennek a kötelességnek szívesen teszünk eleget.

TÁRCA

Egy szegény komédiásról.

Irta: Vértesi Gyula.

A vizsgálóbíró ur rágyújtott egy szép sárga trabukóra s odaszólt az írónak:

— Nem kell mindent belevenni a jegyzőkönyvbe, amit ez a komédiás összefecseg. Csak a lényegét.

— De kérem tekintetes uram épp ez a dolog lényege! Nem menteni akarom én magam! Csak azt akarom, hogy megértsék az urak, miért öltem meg a feleségemet.

— Hát beszéljen, bánom is én!

— Csodálatos teremtség volt ő, bíró ur, nagyon csodálatos. Máig sem tudom, hogy mi volt: angyal-e, ördög-e? A teste talán mégis az ördögé volt. A lelkébe nem láthattam bele. Mikor kirepült a testéből, azon a kis nyíláson, amelyet az én késem vágott hófehér mellén, még akkor se láthattam. Most se tudom, fehér volt-e vagy fekete? Talán majd ha oda, fent vagy odalent találkozunk, akkor megmondom az igazi színét.

Ő csodálatos teremtség volt, én pedig gyáva és ostoba voltam. De hát hol van az a szerelmes ember, a ki elég bátor a lemondáshoz és a ki elég okos ahhoz, hogy az, akit szeret, nem neki való. Legalább is nem feleségnek.

De ha látta volna bíró ur! Milyen szép

volt! Milyen szép! A szeme olyan ártatlan, olyan tiszta fényű volt! S a hangja! Mintha tündérharang csengett volna! S a járása, a mozdulata, a tánca: csupa ritmus, csupa költészet és mellé csupa érzékizgató, szilaj mámor! Aki látta, elveszítette az eszét. Hát még aki szerette, aki nemcsak birni akarta, de becsületesen, lélekkel, tuláradó szívvel szerette! Ugy, ahogy én!

És ez az édes, bájos, bűvös teremtség, mindennel és mindenkivel az életben csak játszott. Ugy született, hogy ne tudja az életet komolyan venni egy percig se. Nem is vette. Játszott a szerelemmel, amint ahogy játszott a kis fox terrierjével vagy valamelyik udvarlójával, vagy velem. Még talán engem vett volna legkomolyabban, ha én nem vettem volna őt komolyan. Ha léha szerelemmel közeledtem volna feléje, talán lebilincseltem volna. Hiszen néha olyan igaz szerelemmel közeledett felém, mikor előadás után fáradtan ültem odahaza. Hogy ugrott a nyakamba, hogy ölelt, csókolt!

Azt hiszem, hogy meg kell örülnöm, ha eszembe jut, hogy soha többé nem fog megölelni, megcsókolni.

— Bizony azt nem fogja — mormogta a bíró ur — de hát kedves barátom, akit szeretünk azt nem szoktuk ám lebecskézni.

— Azért öltem meg, mert szerettem! És mert azt hittem, hogy megcsal.

— Hát még hozzá bizonyítéka se volt? Csak hitte? — pattant fel a bíró ur.

— Csak hittem! Egyre kutattam utána,

egyre kételkedtem benne. S mi bizonyítékom volt? Egy csók, amit annyinak ad egy színésznő. Kényszerből is, játékból is. Ez volt, semmi egyéb. S az utolsó percben megesküdött, hogy csak engem szeretett, nem csalt meg senkivel! Ez az irtózatos! Meg az, hogy én még most sem hiszek neki! Neki, aki haldokolva esküdött.

— Ne szavaljon és ne pathetizáljon! Nincs itt publikum. A dologra.

— Hát megöltém! Akasszanak fel! — vágja oda dacosan és azzal elhallgat.

Hanem később megint csak beszélni kezd: — Kiálthatatlan, utálatos voltam. Egyre féltékenykedtem. Hát még mikor láttam egy-egy operetemben ingerlően szép és szemtelen jelmezeiben! Buja tűzben ragyogott a szeme; mozdulataiban annyi bűnös kacérság volt és mosolyában, tekintetében annyi szédítő mámor! Oh ilyenkor azt hittem, hogy ez a nő befertőzi az én becsületemet és megszentelteleníti a művészet templomát! Mert én annak tartottam a szinpadot! De mikor szóltam kinevetett: De csak nem játszhatom úgy mint te! Nem vagyok én drámai színész! Nekünk ingerelni kell! Azért fizetnek! Meg aztán jól is esik látni, hogy bomlanak utánam!

Később aztán rám unt. S a szememre hányta, hogy minek vettem el:

— Elvetted a legnagyobb érdekességemet! Kit érdekel többé egy színésznő, akinek férje van. Végünk van, ha tudják rólunk, hogy előadás után odahaza a papucsban meg hálókabátban vár a férj. Aki a szinpadon hódítani akar,

Nem indulhat meg — és ne is induljon meg — ez a hecc avval, hogy a kifosztás fegyverét szegezzék az igazgatók mellé. Mert míg egyrészt természetes és szükséges az, hogy az igazgatók tehetségük szerint járuljanak a hiány pótlásához, mert hiszen a felelősség őket terheli, addig más oldalról bűn volna az elkeseredést fokozni és hangulatot rontani csupán erre és semmi egyébre nem való eszközökkel.

Ez az eset nem olyan, mint volt a régi Polgári Takarékpénztáré, ahol az igazgatók is részesedtek a káros nyereségben, itt az igazgatók mellé áll a közönség rokonszenve, nincs ok tehát — s különösen ebben a pillanatban nincs — őket irigylésre éppen nem méltó helyzetükben még több terhekkel rakni meg. A részvényeseknek tudniuk kell, hogy ők a szerencsétlen manipulációk következtében magasabb osztalékot kaptak, mint amennyi járt volna.

Végül — s ez sem kevésbé fontos — a betevőknek sincs okuk a lélelemre és az agresszivitásra. Vagyonuk kockáztatva nincs, hiszen a banknak hétszázharmincezer koronás tartalékalapja van, eltekintve az egy milliós részvénytől. Veszedelem tehát csak a pánikban lehet, nem pedig a higgadságban és az okos, számító viselkedésben. Olyan az eset, mint amikor egy színházban tűz üt ki. A tűzvész csak két-három ember életét oltaná ki, de a pánik, a tolongás, a fejevesztettség százakat megöl. Szükség van tehát arra, hogy a társaságok, az igazgatók, a részvényesek, a sajtó, a felek és a közönség megtartsák higgadságukat, óvják és biztosítsák evvel a megkárosított pénzügyi viszonyait, nehogy a rémület és ijedség bajt csináljanak ott, ahol a nagyközönségre nézve baj nincs.

A szalkai mandátum. A *Jakabffy* István szalkai mandátuma ellen másodikban beadott petíció dolgában a kuria második választási

annak meg kell őriznie a leányság látszatát. Vagy pedig úgy kell játszani, hogy a férfiak a fejük tetejére álljanak!

Es rossznak is kell lenni? — kérdeztem egyszer tőle.

— Dehogyan kell! Csak mutatni kell, mintha rosszak lennénk! Kacérkodni, ingerelni, hódítani őket! Szeretni csak téged szeretlek? És akkor elhittem neki. Abban a percben! De már a következőben nem. Irtózatos élet volt ez! S még hozzá az az irtózatos ellentét, ami közöttünk volt művészi kérdésekben. Nekem szentség volt a művészet és oltár a színpad, neki kenyérkereset és vidám kacérkodási hely. S mikor néha magasabb művészi célokról kezdtem vele beszélni, kikacagott s felkapva a szoknyáját és mutogatva formás lábát, belekezdett valami pikáns kupléba:

— Ez kell a publikumnak fiam!

— Térjen már végre a dologra!

— Rátérek. Próbánk volt aznap délelőtt. Az én próbám már elvégződött, de az övé még tartott. A színpad homályos volt s ő nem látta, hogy én ott állok az egyik oldalfal mellett. Nem volt jelenése s nem messze tőlem a hátsó színpal megett beszélgetett azzal az utálatos vörös kritikussal, aki engem mindig levágott, őt pedig mindig dicsérte.

Egészen hozzásimult, a nyakkendőjével babralt és kacagva beszélt neki, hogy én milyen féltékeny vagyok.

— Tudja, kezdek már jóllakni vele! Ott is hagyom, ha nem becsüli meg magát! A vérem már ekkor kezdett forrni! Hát itt akar hagyni? Jól lakott velem? Közelebb húzódtam hozzá-

tanácsa ma délben hirdette ki az ítéletet. A kuria ismét elrendelte a vizsgálatot a kérvényben jelzett több érvénytelenségi tényre vonatkozólag.

Brassó és a nemzetiségi törvény. Brassó megye állandó választmánya ma tárgyalta Pozsony megye átiratát a nemzetiségi törvény módosítása tárgyában. A választmány elhatározta, hogy hasonszerű felirat szerkesztését ajánlja a közgyűlésnek, mely holnap dönt a javaslat felett.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, október 28.

Rövid öt perces hirta össze az elnökség a Házat, hogy a különféle jelentéseket bemutassa. Az öt percből azonban közel egy óra lett, mert *Rákossi* Viktor a napirend előtt történt felszólalásában szóba hozta *Breitner* és *Romanesuk* reichsrati képviselőknek a magyarok ellen intézett kifakadását. *Szell* Kálmán miniszterelnök válaszolt a napirend előtti felszólalásra.

A házba különben igen kevesen jöttek el, úgy, hogy tartani lehetett attól, hogy a tanácskozásra szükséges negyven honatya sem lesz jelen; *Szöts* Pál jegyző aztán addig-addig cseppet, amíg vagy nyolcvan is összegyűltek a teremben.

A legközelebbi ülés a jövő kedden lesz, a mikor az indemnitást tárgyalják.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: *Daniel* Gábor alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: *Szell* Kálmán miniszterelnök, *Plósz* Sándor, és *Cseh* Ervin miniszterek.

Elnök az ülést negyed 11-kor nyitja meg. A jegyzőkönyv hitelesítése után elnök betérjeszti a jelentéseket és legutóbb beérkezett kérvényeket.

A napirend előtt felszólal

Rákossi Viktor: A bécsi reichsrath egyik legutóbbi ülésén *Breitner* és *Romanesuk* képviselők a galiciai rutén parasztzavargásokról szólva, megragadták a kedvező alkalmat, hogy egy kis kirohanást intézzenek a magyarok s illetve a magyar huszárok ellen. Azt mondták róluk, hogy a kirendeítés alatt mindent ellop-tak, a mi csak található volt. Első sorban tiltakozik az ellen, hogy az egymással hadilábon álló lengyelek és rutének közé magyar huszá-

ruk, hogy minden szavukat halljam. A vörös majom cukorral kínálta meg. Bádogdobozban volt s nem tudták felnyitni. Kést vettek elő s azzal feszegették. A feleségem leült valami lócára s egyik lábát a másikra téve, bontogatni kezdte a dobozt. A férfi eléje térdelt és amint a cipőn felül előkandikált a lába, simogatni kezdte:

— De remek lábad van!

Es ő ahelyett, hogy ellökte volna azt az embert, hozzáhajolt és megcsókolta.

Ekkor rohantam oda. A férfit arcul ütöttem s ellöktem, az végignyult a földön, az ő kezéből pedig kikaptam a kést s a mellébe döftem. Az a nyomorult ordítva elszaladt, ő pedig visszaesett ajultan a helyére. De inkább az ijedségtől mint a fájdalomtól ajult el, mert a seb olyan jelentéktelennek látszott. Mikor magához jött, még mosolyogva mondta:

— Milyen ostoba is vagy!

Az orvos azt állította, hogy egy-egy két nap múlva már játszhat is és még aznap este fellépett a vérmérgezés, s másnapra meghalt. Az utolsó szava ez volt:

— Esküszöm, hogy nem csaltalak meg senkivel!

— És én nem hiszem most sem! — ordított fel vadul a rab.

Majd zokogni kezdett és kétségbeesetten nyögdécselte:

— S ha még is igaz lenne?

— Magára nézve ez már teljesen mindegy — veti oda a bíró ur.

rokat küldjenek, mert az ugynevezett szláv testvériség csak humbug. A szláv fajok csak addig szeretik egymást, a míg távol vannak, mihelyt egymás közelében vannak, c vakodnak. És e civakodók közé nem kell a magyarokat küldeni, hogy aztán közösen ezek ellen támadjanak. (Helyeslés.) A második megjegyzése az, hogy ott nem magyar, cseh vagy lengyel katonaság volt, hanem a közös hadsereg. (Ugy van.) És a ki tudja, hogy egy defilírozáskor *Lobkovic* hercegnek egy kézmozdulata káplári pofonokban jut a legénység tudomására, az tudhatja azt is, hogy a katonai fegyelem abban is elég szigorú, hát még ha egy parasztlázadás elfojtására küldik ki a csapatokat. Az illető képviselők azt is mondták, hogy a huszárok az asszonyokat is megtámadták. De csak két esetet tudnak. Az egyik az volt, hogy egy leány a huszárok láttára szörnyet halt.

Lengyel Zoltán: Örömeiben. (Élénk derűség.)

Rákossi Viktor: A másik az volt, hogy egy leány az ablakból ugrott ki, de hogy a huszárok utána ugrottak volna, azt még *Breitner*ék se merték mondani. Tiltakozik a magyarok bántalma ellen és felkéri *Fejérváry* honvédelmi minisztert, védje meg a magyar huszárság becsületét. A magyar katonákat pedig hozzák haza Galiciából! (Élénk helyeslés.)

Szell Kálmán miniszterelnök: Szintén az a nézete, hogy ha a hatóság ott Galiciában kihágásokat követett volna el, akkor az esetleges védelmekért orvoslást kaptak volna a megbántottak. Igaza van *Rákossi*nak abban, hogy kifogásolja *Breitner*ék kirohanását, mert a kifakadásokat maga sem helyesli, sőt elítélendőnek tarja. Utána fog járni egyébként, hogy mennyiben történt sérelem Magyarországon.

Neményi Ambrus előadó betérjeszti az indemnitáról szóló jelentést.

Elnök javasolja, hogy ezt pénteken délelőtt tárgyalja a Ház.

Krasznay Ferenc kéri, hogy ne pénteken, hanem a jövő kedden tárgyalják az indemnitást, mert halottak napjára a képviselők vidékre mennek. Ha a miniszterelnök az osztrákoknak négy ével ajándékozott, ajándékozzon a Háznak egy napot.

Szell Kálmán miniszterelnök: Nem szokott ajándékozni senkinek semmit sem. Különben hozzájárul ahhoz, hogy a javaslatot kedden kezdjék tárgyalni.

Elnök ily értelemben állapítja meg a napirendet, mire az ülés véget ért.

A Weitzer-hagyaték a közgyűlésen

(A teljhatalmu bizottság.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 28.

Aradváros mai közgyűlésének kiemelkedő tárgya volt a polgármesternek *Weitzer* János hagyatékáról szóló jelentése. Az ezzel kapcsolatos indítványok egyik pontja, mely a hagyaték ügyeinek intézésére teljhatalmu bizottság megválasztását hozta javaslatba, hosszantartó, zajos vitát támasztott, melynek vége az lett, hogy a tanácsot bizta meg a közgyűlés a kérdéses feladattal.

(A polgármester jelentése.)

A polgármester jelentése, melyet *Kádas* Kálmán főjegyző terjesztett elő, mindenekelőtt tudatta a várossal az ismeretes tény, hogy *Weitzer* János vagyonát a városnak, illetőleg a város polgárait segélyező alapítvány részére hagyta. A polgármester a hír vétele után azonnal összehívta a tanácsot és a tiszteletbeli főügyészeket. Szükségesnek mutatkozott, hogy a város jogi érdekeinek védelmére valaki *Grácsa* utazzék, s ő *Steinhardt* Mór dr. tb. főügyészt szemelte ki erre, mint akinek közismert a jogtudása, az osztrák jogban teljesen jártas és a német nyelvet beszéli. (Éljenzés.) *Steinhardt* vállalta a megbízatást, s elutazott. Rövid ideig Bécsben időzött, hol *Temple* végrendeleti végrehajtóval értekezett, majd pedig *Grács*ban tett eleget megbízatásának. A hagyaték *Steinhardt* becslése szerint nem négy millió korona, mint először hitték, hanem két és egy negyed millió.

Elmondja a jelentés, hogy a polgármester az örökösözvényéhez részvét-táviratot küldött. Az özvegy a város iránti jóindulatából megküldi Weitzer márvány mellszobrát. Ezért köszönetét fejezte ki a polgármester és intézkedett a szobor elhozatalát illetőleg.

Tudatja a polgármester, hogy — mint Steinhardt meggyőződött róla — Weitzer özvegye teljesen beenyugszik férje végrendeletébe, míg fogadott fiának és oldalági rokonainak pereskedésétől tartani lehet. A hosszú per elkerülése, de meg a méltányosság szempontjából is ajánlatos, hogy a fiu és rokonok igényei, ha azok nem túlságosan nagyok, kielégíttessenek. (Helyeslés.) Ugy ez a diszkrét természetű feladat, valamint az ügy sürgős elintézése szükségessé teszi, hogy a közgyűlés küldjön ki teljhatalmu bizottságot az intézkedésre.

(Az indítvány.)

A jelentés kapcsán a polgármester a következő indítványokat terjeszti a közgyűlés elé:

1. Fejezze ki a közgyűlés az özvegy irányában mély részvétét, férjének elhunytáért, továbbá köszönetét, amiért a mellszobrot a városnak adományozta.

2. Weitzer nevének az alapítványon és szobron kívül való megörökítésére festesse meg arcképét a törvényhatósági bizottság a közgyűlési terem számára, a Templom-utcát pedig nevezze el *Weitzer János-utcának*.

3. Fejezze ki háláját a hagyatékért, s ezt jegyzőkönyvi kivonatban tudassa az özvegygyel.

4. Steinhardt Mór dr. tb. főügyész eljárását hagyja jóvá, és kiváló buzgalmaért, tapintatos és sikeres működéseért fejezze ki köszönetét. (Eljenzés.)

5. Bizassék meg a polgármester, hogy az ingatlanok eladásánál járjon közre, s vegyen részt a város képviselőtársaságban a Store-féle vasművek közgyűlésén.

6. Küldessék ki egy *teljhatalmu bizottság*, mely gondoskodik a hagyaték lebonyolításáról, a rokonokkal való egyezségről, elégitse ki a költségeket és a haszonélvezeteket, biztosítsa az alapítvány felállítását. Működéséről tegyen három havonként jelentést a közgyűlésnek.

7. Steinhardt Mór dr. helyettesül *Hohemburg* Viktor lovag ügyvéd neveztesse ki.

8. A hagyatékrol értesítsék a belügyminiszter s a vallás- és közoktatásügyi miniszter.

Végül bejelentette a főjegyző, hogy *Gehl* Károly és társai indítványt adtak be a régi vágóhid előtti térnek Weitzerről való elnevezésére.

(A teljhatalmu bizottság.)

Nemess Zsigmond dr.: Tudomásul veszi a jelentést és indítványozza, hogy a polgármesternek gyors és tapintatos eljárásáért szavazzon köszönetet a közgyűlés. Az indítványok hatodik pontját azonban, mely teljhatalmu bizottság kiküldését hozza javaslatba, nem helyesli. A város meghatalmazott képviselője a polgármester, ha pedig bizottságra van szükség, ott a jogügyi bizottság. Teljhatalmu bizottságot nem ismerhet el a törvényhatóság maga felett. Intézkedjék ez ügyben a törvényhatósági bizottság egész teljével.

Steinhardt Mór dr., mint az ügy ismerője, felvilágosítással szolgál arra nézve, hogy a teljhatalmu bizottság kiküldése szükséges. A végrendeletet, mint értesült, meg fogják támadni belső okokból. Az eldöntést illetőleg érzelmi okokra is lehet számítani, melyek miatt a város mindent veszíthet, míg a perlekedőknek nincs veszíteni valójuk. Ennek megállítására, de meg a méltányosság szempontjából is szükségesnek tartja az egyezkedést. Ezt pedig nyil-

vánosan nem lehet elintézni, hanem csak diszkrétan. Ez nem jogkérdés, s nem lehet vele jogi bizottsághoz menni. Már azért sem, mert a jogügyi bizottság nem dönt, csak véleményét ad.

Boros Vida mindenekelőtt megjegyzi, hogy tévedés a bizottság kiküldése mellett a végrendelettel érvelni, mert ott egy olyan bizottságról van szó, mely az alap kamatainak felhasználása felől lesz hivatva intézkedni; egy ilyen bizottságra azonban előreláthatólag csak évek múltán lesz szükség. Most az a feladat, hogy a hagyatékot a lehető legnagyobb értékében a város birtokába juttassuk, erre pedig nem valamely bizottság, hanem a *tanács* van hivatva, és pedig mentül nagyobb felelősséggel jár valamely feladat, annál inkább ő, mert tagjai épen erre rendelt organumai a város adminisztrációjának, kik egyenesen ezért lettek választva és kik évek hosszú során át a város összes ügyeinek vezetésében amugy is végeznek oly fontos feladatot, mint a miyen itt most a Weitzer-féle hagyaték lebonyolítása. (Helyeslés.) Azért ez ügynek külön bizottsághoz való utalása egyenesen bizalmatlansági szavazat volna a tanács ellen, de szokatlan és semmiképen meg nem indokolt eljárás lenne a tanács felelősségét egy oly bizottságra ruházni, mely azt nem illeti, s azt nem vállalhatja. Nem teszi szükségessé a bizottság kiküldését az esetleg előfordulható ügyek diszkrét természeté sem, mert ezen szempontból is inkább helyén valónak látja a tanácsot, melyet hivatalos esküje is kötelez a diszkrécióra. A mi már annak a bizottságnak *teljhatalommal* leendő felruházását illeti, az meg épen el nem fogadható; hiszen a teljhatalmu bizottságok kiküldése, olyan organumoké, melyek intézkedései nem a közgyűlés jóváhagyásától függenek, hanem azok vele csak utólagos tudomásvétel végett közöltetnek, nem is illenek bele a köz-törvényhatósági élet keretébe. Indítványozza tehát, hogy a külön bizottság kiküldésének terve ejtessék el és a hagyaték lebonyolításával a *tanács* a maga hatáskörében *bizassék meg*. (Helyeslés.)

(Zajos vitatkozás.)

Institóris Kálmán polgármester szükségesnek tartja a bizottság kiküldését, melyben a tanács is részt vesz. Fontos dolog, hogy az alapítványt minél előbb behozzák, s ez sürgősen csak a teljhatalmu bizottság által lehetséges.

Müller Károly: Oszlja *Boros Vida* és *Nemess* nézetét. A bizottság kiküldésénél pedig főképen a *teljhatalmu* szót nem szavazza meg, mert — amint *Boros Vida* mondta — a teljhatalmu bizottság nem illik a törvényhatóság keretébe. Semmiféle bizottságnak nincs teljhatalma.

Egy hang: Hát a színügyi-bizottság?

Müller Károly: A pénzügyekben a színügyi bizottság sem teljhatalmu.

Avarfy Ferenc: Utal arra, hogy a *vezetési és csatornázási ügyeket* is külön bizottság vitte. (Nagy zaj. Hangok: Jó példa!) Csodálkozik azon, hogy most bizalmatlankodnak, hiszen azt a bizottságot a közgyűlés küldte ki. Csodálkozik azon is, hogy *Müller* és *Nemess* a teljhatalmu megbízatás ellen szólnak, holott ügyvédek, kik a feleiktől nem egyszer kapnak ilyen megbízást.

Steiner Jakab: Avarfynak nem volt igaza. (Derűtség.) A csatorna-bizottság nem volt teljhatalmu, mert ha az lett volna, úgy nem kapták volna meg az angolok a csatornázást. (Derűtség. Nagy zaj.)

Avarfy: Ehhez nem ért!

Steiner: Ön nem érti!

A főispán csenget. (Nagy zaj.)

Steiner: Elég, ha az ügyet a tanácsra bizzuk.

Nemess Zsigmond dr.: Távoll áll attól, hogy — mint *Steiner* mondta — bizalmatlan lenne, de az a meggyőződése, hogy bizottságra nincs szükség. Itt a tanács és a polgármester, kik felelősségre is vonhatók, míg a bizottság nem.

Urbán Iván főispán: Ugy látja, a vita ki van merítve. Elrendeli a szavazást.

Steinhardt: Kijelenti, hogy hozzájárul a bizottság mellőzéséhez, ha a tanácsot bizzák meg.

Institóris Kálmán polgármester: En is.

Urbán Iván elnök: Konstatálja, hogy nincs szükség szavazásra. A tanácsot bizza meg a közgyűlés.

Steinhardt: Teljhatalmu ez a megbízatás?

Boros Vida és *Nemess Zsigmond dr.* úgy vélik, olyan hatáskörrel működik a tanács, a hogy más alkalommal.

Institóris polgármester: Akkor nem is kell közgyűlési megbízatás. Ez a tanács kötelessége.

Ezzel azután a közgyűlés a hosszú vitát azzal zárta le, hogy a kérdéses 6 ik pontot kihagyta, s ezzel külön megbízatás nélkül a *tanácsot bizza meg a hagyaték körüli intézkedéssel*.

Emberöléssel vádolt orvosok.

(Esküdtestéki tárgyalás.)

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesülése. —

Arad, október 28.

Másodszor járja be a bíróságok fórumait a szenzációs budafoki eset, amikor az ottani két orvos hanyagsága folytán egy emberélet elpusztult.

Czinder Jakab budafoki lakost alaposan összeszurkálta a korcsmában *Hellinger Lőrinc* odaváló legény. A súlyosan sérült embert haza vitték s elküldték az orvosért, dr. *Taub* Ferencért. Ez nagysokára el is jött, de a sebet rosszul kötözte be. *Czinder* a bekötés után is vérzett s ezért ismét elküldték dr. *Taub*ért, de ez nem jött a beteghez.

Küldtek a másik orvosért, dr. *Berár* Gyuláért, de ez sem jött el. És szegény *Czinder* elvérzett, még azon éjszakán meghalt az óriási vérveszteség folytán.

A pestvidéki büntető törvényszék már ítélte ez ügyben s *Hellinger Lőrinc*et halált okozott testisértés miatt elítélte s ugyancsak elítélte a kötelességéről megfélekedett két orvost.

A felsőbb bíróság azonban megsemmisítette az ítéletet, perújítást rendelt el s így került *Hellinger Lőrinc*, dr. *Berár* Gyula és dr. *Taub* Ferenc ismét az esküdtestéki tárgyalás elé. Tegnapra volt kitűzve a tárgyalás, de a vádlott legény nem jött el s így a tárgyalás csak ma kezdődhetett.

A tárgyaláson *Rónai* Kamill, a pestvidéki törvényszék elnöke elnökölt. A vádat *Mikovich* Lajos dr. ügyész képviselte. Az orvosokat dr. *Weisz* Odón és *Darvai* Fülöp védtek.

A kir. ügyész *Hellinger Lőrinc*et halált okozott súlyos testisértéssel, súlyos testisértéssel és könnyű testisértéssel vádolja. *Hellinger* ugyanis azon a nevezetes napon nemcsak *Czinder* Jakabot késeelte meg, hanem *Meichl* Györgyöt és *Hess* Józsefet is.

Berár Gyula dr. és *Taub* Ferenc dr. orvosokat *gondatlanságból okozott emberöléssel vádolja a kir. ügyész*.

Hellinger Lőrinc, a ki most szolgálja le katonáéknál a három esztendő, azt mondja, hogy ő nem bűnös, mert azon a napon mindeki beszantotta őt és nagyon is részeg volt. Beismeri, hogy *Czindert*, *Meichl* és *Hess*et összeszurkálta.

Taub dr. azt vallja, hogy ő, amikor bekötö-

tözte a Czimder sebét, azt nem találta oly veszélyesnek. Rendkívül sok dolga volt azon a napon, más veszélyes betegekhez is kellett mennie, s ezért nem mehetett Czimderhez, a mikor ismételten hívták. Berár Gyula dr. is hasonlóképen védekezik.

A tárgyalás eltart két-három napig.

TÁVIRATOK.

Törökök az angol területen.

London, okt. 28. A *Times* és a *Daily Telegraph* jelenti Konstantinápolyból: Tegnap összehívták a minisztertanácsot, hogy tanácskozzék arról az előterjesztésről, a melyet a brit nagykövet pénteken a szultánnak tett. A nagykövet ugyanis panaszkodott, hogy török csapatok nyomultak be az Agen mellett lévő angol területre és kijelentette, hogy ha a török kormány nem vonja vissza katonáit, indiai csapatokkal fogják őket elkergetni.

A bányász-sztrájk.

Washington, okt. 28. A bányamunkások sztrájkja ügyében kiküldött bizottság tegnap ült össze Gray bíró elnöke alatt. Gray azzal nyitotta meg a tárgyalást, hogy a bányamunkások lépjenek fel felperesekként és adják elő követeléseiket, a melyekre a bányatársaságoknak három napon belül kell válaszolnia. Mind a két fél a szénkerületbe megy, hogy a helyszínen tanulmányozza a tényállást. A bizottság legközelebbi ülése csütörtökön lesz Sprantonban.

Háromszázezer koronás hiány az Aradi ipar- és népbanknál.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 28.

Aradnak ismét szenzációja van. Kinosz, megdöbbentő szenzációja, a mely oly váratlanul érkezik, mint a tiszta égből lecsapó villám.

Ujból sikkasztás történt. A város egyik virágzó pénzintézeténél, melynek nemesak a helyi pénzpiacra, de a fővárosi üzletvilágban is előkelő neve van, az *Aradi ipar- és népbank*-nál történt a baj s a ki okozta, az az intézet első hivatalnok, *Böhm Adolf* vezérigazgató.

Háromszázezer koronán felül megy az összeg, a mely Böhm Adolf kezén elkallódott. Hogy mikép, bőven el van mondva az alább következő részletes tudósításban.

Valójában csak ma pattant ki a kinosz, noha arról a városban már két nap óta suttognak. Nekünk is volt az esetről tudomásunk, mindazonáltal a pénzpiac érdekében jónak láttuk az izgalmat mindaddig fel nem kelteni, míg ez a lapok hallgatása által elkerülhető volt. Ma már az izgalom nagyrészt elmúlt, sem az aradi pénzpiacot, sem az intézetet veszély nem fenyegeti s így kötelességszerűleg beszámolunk Arad legujabb szomorú szenzációjáról.

A sikkasztás felfedezése.

A múlt hét szerdáján történt, hogy *Hehs Béla*, az *Aradi Ipar- és Népbank* főkönyvelője levelet intézett *Kristyóry János*hoz, az intézet egyik igazgatójához, melyben tudomására hozta, hogy még tavaly sikkasztás történt az Ipar- és Népbank helybeli változóüzletében, olyan sikkasztás, melyről az igazgatóságnak ma sincs tudomása. Az elsikkasztott összeg *3200 korona* tesz ki. Igaz, hogy az illető hivatalnok, aki elkövette a sikkasztást, visszatértette a szóban

forgó összeget, az is igaz, hogy *Böhm Adolf* vezérigazgató a hűtlen tisztviselőt nyomban elbocsátotta, de *Böhm* eljárása mégis szabálytalan, mert erről az esetről nem tett jelentést az igazgatóságnak. A levél írója kijelenti, hogy ez az eset tudomására jövén, kötelességének tartja az igazgatóságot értesíteni.

Kristyóry a levelet nyomban felvitte az Ipar- és Népbank igazgatóságához, hol az igazgatók közül csak *Ring Lajos* volt jelen, mert a többiek szüretelével voltak elfoglalva s nem tartózkodtak Aradon. *Kristyóry* és *Ring* abban állapodtak meg, hogy *Tagányi István*t, az intézet elnökét s a többi igazgatót sürgősen hazahívják s együttesen megbeszéljük a netán szükségesnek mutatkozó teendőket, annál is inkább, mert *Hehs Béla* azon gyanujának adott kifejezést, hogy az intézet ügyei körül *egyéb szabálytalanságokról is lehet szó.*

Csütörtökön hívták össze az igazgatókat levél útján s másnap, pénteken délelőtt tartották meg az igazgatósági ülést *Tagányi István* elnöke alatt. Ott *Ring* és *Kristyóry* referáltak a történetekről, melynek kapcsán beterjesztették *Hehs Béla* imént említett levelét. Kihallgatták első sorban a sikkasztás miatt *Böhm* vezérigazgató által elbocsátott tisztviselőt, a ki bevalotta, hogy tényleg megtörtént az eset, családja azonban a *3200 korona*t visszatértette. Így állván a dolog, az igazgatóság nem reflektált erre az ügyre, hanem a további vizsgálat-hoz látott.

Az igazgatóság ugyanis különösnek találta azt, hogy *Böhm Adolf* vezérigazgató sem a sikkasztást, sem a megtévelyedett tisztviselő elbocsátását nem jelentette be, a mi pedig kötelessége volna. Ebből arra a gondolatra jöttek, hogy vizsgálatot indítsanak abban az irányban, nem történt-e más szabálytalanság is.

Még péntek délelőtt behívták az igazgatóság elé *Hehs Béla* főkönyvelőt s kihallgatták arra nézve, nem észlelt-e egyéb szabálytalanságot?

Hehs azzal felelt, hogy az ő gyanuja szerint van egy-pár fedezetlen számla.

Felszólították, hogy igazolja ezt az állítását. *Hehs* előadta, hogy gyanuja alapos ugyan, de feljelentést még sem mert tenni, mert az nagy kockázattal jár. Ha lett volna is hiány, a vezérigazgatónak módjában állott befolyásos barátai által a dolgot idején elsimitani s akkor ő, a feljelentő, került volna bajba, mert nem tudta volna állítását bizonyítani. Ám ha az igazgatóságnak kételye van, hallgassa ki a fedezetlen számlákra vonatkozólag magát a vezérigazgatót s akkor majd meg fog győződni a dolog mibenlétéről.

Érdekesnek tartjuk itt megemlíteni, hogy az intézet legutóbbi mérlegét *Hehs Béla* nem írta alá sajátkezűleg, még pedig azért nem, mert a mérlegből több dubiózus követelést nem írtak le.

Böhm Adolf beismerésben.

Hehs vallomása alapján elhatározták az igazgatók, hogy az intézet könyveit alapos revízió alá veszik, még pedig *Böhm Adolf* vezérigazgató jelenlétében.

Az igazgatósági ülés után felkereste *Tagányi István* elnök *Böhm*öt a lakásán. *Böhm* ugyanis hosszabb idő óta betegeskedik s az utóbbi napokban csak elvétve nézett be az intézethez. *Tagányi* nyíltan közölte gyanuját *Böhm*mel.

— Igazgató ur — szólott hozzá — ma délután vizsgálatot indítunk az intézetnél, mert megtörtént, hogy ott szabálytalanság merült fel s e miatt az önbe vetett bizalom megrendült. Szíveskedjék a vizsgálatnál megjelenni, vagy ha beteg, képviseltesse magát.

— Ott leszek. — felelt *Böhm*.

A vizsgálatot délután 8 órakor meg is kezdték. Órák hosszáig kerestek, kutattak, de nem találtak semmit, a mi a gyanút igazolta volna. *Böhm Adolf* szintén jelen volt s mikor már esteledett, arra hivatkozott, hogy beteg, szédülést érez, kérte tehát az igazgatókat, hogy szüntessék be a revideálást s azt másnap reggel folytassák.

Már-már beleegyeztek ebbe az igazgatók, főképp azért, mert későre járt az idő, *Ring Lajos*nak azonban az az ötlete támadt, hogy ejtsenek egy stich-próbát s csak azután függeszték fel a revideálást.

Igy is történt. Az első tétel, ami véletlenül kezük ügyébe akadt, *Weisz A. és Társa* névre volt elkönyvelve. Ez a tétel *negyvenezer koronáról* szólt. Ennyivel volt a *Weisz A.* és társa cég megterhelve, azonban nyomban észrevették, hogy az összegre nincs kellő fedezet. Az igazgatók eleinte abban a hitben voltak, hogy *Weisz A.* és társa bizonyára „jó” a megterhelés erejéig, de mert a fedezet feltűnő csekély volt, kérdést intéztek a vezérigazgatóhoz, ki az a *Weisz A.* és társa?

Böhm Adolf rövid gondolkodás után, lefüggesztett fővel így felelt:

— *A Weisz A. és társa én vagyok...*

Ez a kijelentés érthető konsternációt keltett a teremben. Az igazgatókat megzavarta a válasz, mert a gyanu dacára sem voltak elkészülve arra, hogy ilyen visszaélés történhessék s abban épen a vezérigazgató legyen a bűnös. Szorongva kérdezték tőle:

— Mondja meg igazgató ur, van-e még önnek több ilyen fedezetlen számlája bevezetve?

— *Nincs több* — mondotta *Böhm*.

Az igazgatók azonban nem tudtak megnyugodni, a késő este dacára is folytatták a behatóbb vizsgálatot. Ujból találtak egy gyanusnak látszó számlát, mely *K. G.* ismert birtokos névre volt elkönyvelve. *Ez már százezer koronára* szólt. *Tagányi* elnök felszólította *Böhm*öt, hogy nyilatkozzék, nem-e az ő számlája ez is, mert nekik gyanus, hogy a bevezetett név számlát venne igénybe.

Böhm nem válaszolt. Kimerültségére, betegségeire hivatkozott s engedelmet kért, hogy távozhassék. Az igazgatók felfüggesztették a vele való tárgyalást s a vizsgálat folytatását másnap reggelre halasztották. Este 8 óráig kutattak ugyan még a könyvekben, de újabb gyanura nem akadtak.

Másnap reggel ismét *Böhm Adolf* jelenlétében folyt a könyvek revideálása. Ekkor már bevallotta *Böhm*, hogy a *K. G. címen* elkönyvelt *százezer korona* is az ő számlája. És lassankint töredelmes vallomást tett, hogy *háromszázezer korona*t vett ki bűnös uton a pénztárból.

A könyvek átvizsgálása ma is folyik, *Böhm* vallomásától eltérőleg azonban újabb adat ez időig nem merült fel.

Játék a börzén.

Természetes, hogy ily nagyszabású sikkasztás nem maradhat titokban. Tegnap már rebesgetni kezdték a kávéházakban s az utcán, hogy az *Aradi ipar- és népbank* körül valami baj van, pozitív adatok azonban nem forogtak közszájon. Ma reggel aztán köztudomásúvá lettek a részletek egész teljességükben.

A váratlan, megdöbbentő eset valósággal konsternálta a várost. Konsternálta főleg *Böhm Adolf* személye miatt, akiről senki sem tétellezte volna fel, hogy kezén szabálytalanság történhetik. Megütődve kérdezték egymástól az emberek, vajon mi térítette le a közbecsülés-

nek örvendő, kitűnő javadalmazásu bankhivatalnokot az egyenes útról?

Letételte a börze, ez az átkos szenvedély. Böhm Adolfnak nagy családi terhei voltak s adósságokba verte magát. Sokszor volt pénzzavarban s ez juttatta eszébe azt a gondolatot, hogy a börzén játszó, mely ha beüt, nemcsak családján segíthet, de még félre is tehet.

Csak hogy ez a terv nem ütött be. Vesztett és folyton vesztett. És már akkor annyira rabjává lett a szenvedélynek, hogy nagyobb kockázattal egy csapásra helyre akart mindent hozni. Nem lévén elegendő pénze, a mit a börzén forgathat: idegen pénzhez nyúlt, a bank pénzéhez s most már azt vesztette el.

Ma már köztudomásu, hogy Böhm Adolf hét nyolc év óta folytatja ezt a vétkes manipulációt. Sikkasztást sikkasztással fedezett, csak hogy ne tudódjék ki a dolog. Így baja egyre nőtt s ezzel arányban szaporodott a bank vesztesége.

Hogy dacára s hosszú időnek, s az elkezelt összeg nagyságának, az igazgatóság s a felügyelő bizottság nem tudta felfedezni a sikkasztást, az ma még rejtély. Kibben az irányban szintén megindult a vizsgálat, s lehet, hogy már a legközelebbi napok meglepetést hoznak. Ma még első sorban a kár nagyságának megállapítása érdekli az igazgatóságot s ha ezzel tisztában lesz, terjed csak ki a sikkasztás fedezésével összefüggő kérdésekre.

Böhm Adolfról.

A hirtelen kipattant szenzáció szomorú hősenek tragikus sorsát a megdöbbenés mellett szánalom is kíséri. Az a szánalom, mely a hihetetlennek látszó eseményekben egy tegnap még kifogástalan becsületességű, minden körben tiszteletnek örvendő ember váratlan bukását, nem menthető megtévelyedését követni szokta.

Böhm Adolf 1856-ban született Aradon; itt végezte tanulmányait és a kereskedelmi akadémiát. Egy ideig a Prinner Vilmos cégnél volt könyvelő. Az üzleti élet iránt nagy fogékonyságot tanúsító fiatal ember csakhamar belépett az Aradi ipar- és népbank-ba segédhivatalnoknak. A gyakorlati kereskedelem után, melyet előzőleg folytatott, nagyobb térre vonzotta ambíciója, így ment a bankhoz. Fokozott szorgalma, alapos tudása és nagy szakképzettsége már hivatalnokoskodásának első éveiben feltűnt s ennek köszönheti, hogy gyors lépésben haladt felfelé, egész a vezérigazgatói állásig.

Mintegy husz esztendeje, hogy Böhm Adolf az Ipar és népbankhoz belépett. Megemlítendő, hogy ő derítette fel annak idején azokat a visszaéléseket, melyeket elődje, a sokat emlegetett Pless Mór, elkövetett. Akkor Böhm még csak könyvelő volt, de nemsokára elfoglalta Pless helyét.

Munkabíró ereje egy percig sem hagyta tétlenül és tagadhatlan, hogy a bank felvirágoztatásában ekinélkül rész illeti meg őt. Mindehhez járul humánus gondolkodása. A kinek lehetett, jót tett, már a mennyire a vagyoni helyzete engedte, sok esetben azon túl is.

Arad társadalmában előkelő pozíciót foglalt el. A törvényhatósági bizottságnak választott tagja, elismert pénzkapacitás, a kinek véleménye sokat nyomott a latban. Ma aztán egy csapásra minden rómába dőlt...

Böhm beteges szervezetű ember. Ismerősei, barátai, főleg pedig a bank vezetői, a kik vakon hittek a nagy munkásságú, de kissé erélytelen vezérigazgatóban, szinte csodálták, hogy megrongált egészsége dacára kibírja a sok strapával járó munkát. Főleg az ideai tavasszal betegeskedett huzamosan s külföldi fürdő-

helyeket keresett fel több ízben, hogy egészségét helyreállítsa.

Böhm ma már fel van függesztve állásától. A nagybeteg ember, kinek egészsége teljesen tönkre van téve, nem működik, semmi hivatalos dolgot nem végez, de azért ott tartózkodik a bank egyik mellékszobájában, hogy az igazgatónak megadja a kért felvilágosítást.

... Odafent a banképület emeleti lakásában pedig igazán szánalomraméltó felesége szívszorongva várja most, mi fog még történni a borzasztó csapás után, mely a kis család nyugalma ezekben az izgalmas napokban oly rettenetesen megzavarta.

A bank és a sikkasztás.

Az igazgatóság és a felügyelő bizottság ma egész nap a könyvek revidálásával volt elfoglalva. Annyit már itt jelezhetünk, hogy a sikkasztás sem a betevőket, sem a részvényeseket, sem a helybeli vagy fővárosi pénzpiacot nem fogja érinteni, mert a kellő fedezetről gondoskodás történt.

A háromszázezer koronás hiánnyal ezekben az Aradi ipar- és népbanknak egy millió korona alaptőkéje és hétszázezer koronán felül menő tartalékalapja van; már ez egymagában biztosítja azt, hogy az intézet semmiféle rázkódattól nem fog keresztülmenni.

Azt is konstatálhatjuk, hogy az intézet iránti bizalom a sikkasztásból kifolyólag egy cseppet sem rendült meg. Ámbár a riasztónak látszó hírre a betevők egy része, főleg az iparos elem, kivette a bankból a pénzét, mindazonáltal az a kifizetés, melyet reggeltől délig teljesítettek, nem haladta felül a százezer koronát. vagyis a rendes forgalomtól alig üt el.

Az igazgatóság tekintettel volt az intézet békés-csabai fiókjára is, a mennyiben intézkedett hogy netáni tömegesebb betétfelmondás esetébe kellő összeggel rendelkezék az ottani pénztár. Tegnap már kiküldöttek oda negyven ezer koronát, ma a déli vonattal pedig átment Csabára Rosenberg Miksa dr. a hitelegylet ügyésze, a ki újabb hatvan ezer koronát vitt s egyúttal a riasztó hírekkel szemben megnyugtatta a kedélyeket.

A könyvek revidálására az igazgatók Ring Gézá, az Aradmegyei takarékpénztár vezetőjét és Fodor Gyulát, ugyanazon intézet titkárát kérték fel, míg a váltó-tárca átvizsgálását hasonlóképpen az igazgatóság felkérésére Laczay Endre, az Osztrák-Magyar Bank helybeli főnöke teljesíti. Mindez az intézkedés főleg a közönség megnyugtató végett történt, hogy pártatlan oldalról megejtett vizsgálat alapján adják hü képét az elsikkasztott összegnek.

Az igazgatóság kommunikéje.

Az Aradi ipar- és népbank igazgatósága ma este a következő kommunikét bocsátotta ki:

Az Aradi ipar- és népbank igazgatósága az intézet kárára elkövetett szabálytalanságokat fedezett fel. A vizsgálat 300 ezer korona hiányt állapított meg. Ezen hiány az intézet fennállását és az üzlet akadálytalan folytatását nem érinti, minthogy 1 millió korona részvénytőke, 732 ezer korona tartalékalap és a folyó évi üzleti nyereséggel szemben fenti hiány döntő szerepet nem játszhatik, annál kevésbé, miután a kár megtérítése tekintetében az érdekeltek magukra nézve a törvényes konzekvenciákat le fogják vonni.]

Kelt Aradon, 1902. október 28-án.

Az Aradi ipar- és népbank igazgatósága.

A legújabb események.

A budapesti pénzüzetek a mai nap folyamán melegen érdeklődtek az Aradi ipar- és népbank-nál történt események felől. Telefonon és táviratban többször tudakozódtak, annál is inkább, mert a tőzsdén ma délelőtt tulzott hírek voltak elterjedve a takarékpénztárról.

A Hitelbank, mely váltó-leszámitolásban az aradi piaccal erősen érdekelve van, rögtön leküldötte egyik főtisztviselőjét, Mautner Emilt, a ki az esti vonattal megérkezett s már ma este teljesen megnyugtató információt szerzett be ugy az Aradi ipar- és népbank, mint az aradi pénzpiac helyzetére vonatkozólag.

Sok szó esett a mai nap folyamán a Böhm Adolf értékpapirjairól. Tudvalevő, hogy a hitelintézetek a papirokra azok árfolyamának hetven percentjét adják kölcsön. Böhm nem nagy összegekben spekulált, de szerencsétlenségére leginkább olyan papirjai voltak, melyek az eredeti értéknek 20—30 percentjére szálltak alá. Ilyen papirok voltak többek közt a Weitzer-féle, valamint a rákospalotai villamos vasuti stb. részvények.

Megemlítjük itt, hogy az Ipar- és népbank felügyelő bizottsága ma este ülést tartott. Tekintve, hogy a felügyelő bizottság az intézet ügykörében oly visszaélést tapasztalt, mely a közgyűlés egybekívását teszi szükségessé: elhatározta a felügyelő bizottság, hogy a részvényeseket november hó 11-ére közgyűlésre hívja össze.

Az igazgatóság és a bank.

Az Aradi ipar- és népbank-nak, a mely harminchárom esztendő multra tekinthet vissza, jelenleg Tagányi István nagybirtokos az igazgatósági elnöke.

Az igazgatóságban tekintélyes, vagyonos polgárok foglalnak helyet, a kiknek már a neve elég garancia arra, hogy az érdekelt közönség a történetek dacára is teljes megnyugvással legyen a pénze iránt. Az igazgatóság tagjai: Kristyó János kereskedelmi és iparkamarai elnök, Reicher Ferenc, Ring Lajos és Szalay Károly, a felügyelő bizottság elnöke Révész Nándor, tagjai: Kneffel Lajos, Páris Lajos dr. és Varjassy Lajos. A bank-osztály ügyésze Vajda István dr., a hitelegylet pedig Rosenberg Miksa dr.

A legutóbbi üzletéről kibocsátott jelentés szerint az intézet 1901-iki tiszta nyeresége 172,759 korona 40 fillér. A részvénytőke kerek egy millió korona, a tartalékalapok álladéka pedig 732 ezer korona 15 fillért tett ki. A betétek álladéka ötmillió nyolcvanöt ezer hatszáznegyvennyolc korona és 61 fillér, a melyből négy millió nyolcszázhatvan nyolcezer nyolcszázhatvan hét kor. 31 fill. takarékpénztári könyvecskékre esik, 216,831 kor. 30 fill. pedig folyószámlára. A váltó-tárca álladéka 5.788,678 korona, a hitelegylet tartozása 387,566 korona, előleg értékpapirokra 107,620 korona, előleg értékpapirokra folyó számlában 1.087,109 korona 74 fillér. Különféle értékpapirok, sorsjegyek, érc- és idegen pénzek a központban és a békés-csabai fiókintézetnél 440,703 korona 82 fillér. Az ingatlanok értéke 424,000 korona s a más pénzüzeteknél elhelyezett tőkék 108,190 korona 15 fillér.

Az Aradi ipar- és népbank 1869-ben keletkezett. Az alakuló közgyűlést szeptember 12 én tartották, mely alkalommal Kristyó Zsigmondot választották meg elnöké. Az első igazgatók Boros József, May Gusztáv, Rosmanith Alajos, Rosenberg Lipót, Winkler Vilmos és Hertschka Gyula voltak. Könyvvezetőnek Vidéky Lajost, pénztárnoknak Páris Jánost és számtisztnek geszti Balogh Ferencet választották meg. A

befizetett részvénytőke még akkor 34,182 frtra rugott.

Az 1873-ik évi válságok nagy megrázkódtatásnak tették ki az intézetet, de erős alapja mellett elég kedvezően állta ki a tusát, sőt jelenlegi rendezett és virágzó helyzetét az akkori időben tanúsított életrevalóságának köszönheti.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **A korcsolyázó-egylet közgyűlése.** Az korcsolyázó-egylet ma délután tartotta meg közgyűlését *Parecz György* elnökle alatt. A elnök bemutatta a választmány jelentését és jelentette, hogy az elmúlt évben egyetlen korcsolyázó nap sem volt. Az egyesület vagyona 6887 korona, befolyt díjak 815 korona. Csolnak-díj 268 korona 60 fillér, halászati díjak 40 korona. Ezzel szemben kiadás volt a felügyelőnek és nyugdíjazott felügyelőnek 817 korona, butor, felszerelés és tisztító eszközökre 496 korona. *Kabdebó Lajos* pénztárnok felolvasta a számvizsgáló-bizottság jelentését, mire a közgyűlés megadta a felmentvényt. *Parecz György* elnök bejelentette, hogy állásáról leköszön, de *Vertán Oszkár* indítványára újból megválasztották. Hátra volt még a tisztújítás, melynek eredménye a következő: Elnök: *Parecz György*. Igazgatók: *Boros Vida* és *Tedeschi Viktor*. Pénztáros: *Kabdebó Lajos*. Ugyész: *Páris Lajos dr.* Titkár: *Szalay Károly dr.* Választmány: *Boros Iván*, *Dálnoky-Nagy Lajos*, *Daniel Endre*, *Hady Antal*, ifj. *Nachtnébel Ödön*, *Ory Aladár*, *Köpf János dr.*, *Szalay Béla dr.*, *Sorbán János*, *Sándor Ede*, *Parecz Béla dr.*, *Vannay Gyula*. Számvizsgálók: Elnök: *Vertán Oszkár dr.*, Probszt *Mihály*, Székely *Salamon*.

A közgyűlésen jelen voltak *Parecz György* elnökle alatt: *Boros Iván*, *Boros Vida*, *Kabdebó Lajos*, *Pap Elemér*, *Pollák Vilmos*, *Probszt Mihály*, *Singer Gyula*, *Stauber József*, *Steiner József*, *Sorbán János*, *Tedeschi Viktor*, *Vertán Oszkár dr.*

Halottrablás a fővárosban.

(Az elhunyt főmérnök özvegye.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, október 28.

Halasi Aladár dr. veszprémi lakos, és *Cor-san Avendano Gábor dr.* Zalaegerszegen lakó m. kir. honvédszázados, mint a f. hó 18-án Budapestre való utaztában a vonaton elhunyt *Paál Dénes* veszprémi lakos, nyug. m. kir. főmérnök jogutódainak képviselői, e hó 24-én délután azon feljelentést tették a főkapitányságon, hogy a *Paál Dénesné* talált 700 korona összeg nem lehet az egész vagyon, a mi az illetőnél volt, mert hisz Budapestre azért utazott, hogy az értékeit itt elhelyezze.

Hogy mily értékeket és mennyi pénzt hozhatott *Paál* magával, nem tudják megmondani, de megközelítőleg jelezték, hogy a veszprémi takarékpénztárból október hó 1-én felvett 35 ezer 409 koronát s ennek 354 koronát kitevő kamatait, valamint értékpapirokat, sorsjegyet, betétkönyveket is hozott magával.

A rendőrség a nyomozat során beszerezte a törvényszéki boncteremből az elhunyt összes ruháit s azok között a mellény belsejébe bevarrva, de alól feltépve találtatott. Ebből arra következtetett a rendőrség, hogy ezen zsebben érték lehetett s azt a hullától ismeretlen tettes lopta el.

A nyomozás során megállapították, hogy mikor a déli vasut budai pályaudvaráról a hullát beszállították a boncterembe, a mellény zsebe nem volt feltépv. Ez alapon folyt a nyomozás tovább. Először is a hullatszállító egyén és kocsis vétettek figyelembe.

Ezek közül *Bencze Pál* tolnamegyei, értényi születésű 21 éves róm. kath. nőtlen hullaszállító kocsis, aki *Pataky* hullaszállító-cég alkalmazottja, beismerte, hogy *Paál* mellényének bélést a boncterem udvarán ő tépte fel és ab-

ból egy kék borítékot vett ki, a melyben 15—16 drb ezer frtos bankjegy volt. Beismerte, hogy ezen összegből lakásadóknak, *Viga Ignác* sz. *Szumanon Katalin* polgári sz. 25 éves r. k. nőnek két ezer frtost adott, továbbá a vele lakó *Bence Julia* tamási sz. 19 éves foglalkozás nélküli hajadonnak szintén két drb. ezrest. Egy drb ezer frtost felváltott, abból ékszereket, ruhaneműt vásárolt. Ebből is találtak nála 58 drb husz koronást.

Azután elment édesanyjához, özv. *Bencze István* sz. *Midl Erzsébet* fehérmegyei Szolgaegyháza községhez tartozó pusztákra és ott édesanyjának átadott 11 drb ezer frtost, amelyről azt állította, hogy a löversenyen nyerte, de később bevallotta, hogy a hullától lopta. *Benczené* a tizenegy drb ezer frtost előadta mind.

Bence Pál a rendőrség letartóztatta s a mai napon az ügyészséghez kísértette. Most a rendőrség az irányban nyomoz, vajjon a *Paál* birtokában volt kézi bőrdobban minő értékpapírok, sorsjegyek, betét könyvek voltak, mert azt a hozzátartozók pontosan bemondani nem tudják és így nem bizonyos, hogy az I. ker. előjáróság által leltározott és oda a főkapitányság által lepecsételve átküldött kézi táskában talált hetvenezer koronát meghaladó értékparikon kívül más értékek is lettek volna.

Mattasich fátuma.

(Megtagadott huszártiszt kinevezés.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 28.

Köburg Lujza hercegasszony regényének szerencsétlen főhőse, *Mattasich Keglevich* volt huszárfőhadnagy a katonai börtönből való kiszabadulása után a szerb hadügyi kormányhoz fordult, a szerb hadseregbe való főlvetelét kérve.

Volt osztrák-magyar tiszteket szívesen fogadnak minden hadseregben, mert rendszeren kiváló oktatók, legalább a külföldi ilyeneknek tartja őket. Japán egész hadseregét volt osztrák-magyar tisztek emelték aránylag rövid idő alatt arra a színvonalra, hogy Japán hadi erejében bizva fölvehette a harcot Kínával s ezt meg is verte.

Ezeket tudva *Keglevich* biztosra vette a szerb hadseregben való alkalmaztatását, annál is inkább, mivel kérelmében nem írta meg, hogy minő rangfokozatra reflektál.

A szerb hadügyi kormány a kérelem mellett foglalt állást s meg is tette a felterjesztést *Sándor* királyhoz, hogy *Mattasich-Keglevich*et nevezze ki a szerb hadseregbe huszárfőhadnagynak. Az előterjesztés csak a király aláírását várta s *Mattasich-Keglevich* már értesítést is kapott, hogy készülődjék.

De azon a napon, a melyen az akta *Sándor* király elé került, Zágrábról rémhíreket vitt a táviró a belgrádi újságoknak a horvát-szerb összetűzésről, verekedésről. *Sándor* királyt nagyon izgatta a zágrábi szerbek sorsa, s módfelett fölháborodott a horvátok viselkedése miatt. Amint *Keglevich* aktája kezébe került, látta, hogy *Mattasich-Keglevich* is horvát származású, s a kinevezési okiratot nem írta alá.

Azóta a szerb hadügyminiszter megújította a kineveztetés iránt való előterjesztést, de *Sándor* király ismét elutasította. A miniszter, mit tehetett mást, értesítette *Mattasich-Keglevich*et a dolog állásáról.

Mattasich most a görög hadseregben való alkalmaztatásért folyamodott, ott talán több sikere lesz a kérelmének, mint az ideges szerb király előtt.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: *Lili*, operette. (Páratlan bérlet.)
Csütörtök: *Csókon* szerzett vőlegény, bohézat. (Páros bérlet.)
Péntek: *A nilusi varázsló*, operette. (Páratlan bérlet.)
Szombat: *A nilusi varázsló*, operette. (Páros bérlet.)

* **A vidéki színeszet állami segélye ügyében** ankét lesz a belügyminiszteriumban. Az új budgetben ugyanis, mint ismeretes, 34 ezer forinttal nagyobb segélyösszeg van fölvéve, mint tavaly. Vagyis a vidéki színeszett állami segélye jövőre 26000 forint helyett 60.000 forint lesz. Már most igen fontos kérdés az, hogy a fölemelt segélyt milyen irányban osztják szét a vidéki színtársulatok, illetőleg vidéki színgazdagok között. A módok megállapítása, illetőleg megbeszélése céljából *Festetics Andor* gr. országos vidéki színeszeti főfelügyelő, tanácskozássra hívta össze a vidéki színeszet vezető férfait. A fontos tárgy értekezlet november hó 5-én lesz a belügyminiszteriumban.

* **Krammer Teréz**, a magy. kir. opera primadonája, mint Budapestről értesülünk, e hó 27-én Hunyadi Lászlóban a legfényesebb sikereket érte el. Drámai szerepében felülmúlhatatlannak bizonyult és hallgatóit a *Lagrange-ária* páratlanul sikerült virtuóz előadásával legnagyobb bámulatba ejtette, mit a közönség szünni nem akaró tapsviharral hálált meg. *Krammer Teréz* november hó 16-án, vasárnap délután tartja meg aradi hangversenyét, mely iránt máris a legnagyobb érdeklődés mutatkozik és méltán, mert *Krammer Teréz* az edesen csengő arany-hangjával a legkényesebb műértőt is bámulatba ejti. A meg fennmaradt jegyekre előjegyzéseket elfogad ifj. *Klein Mór* könyvkereskedése.

* **A Péczely-díj nyertese.** A Magyar Tudományos Akadémia tegnap délutáni összes ülésén eldönt a Péczely-regény pályázat sorsa. A díjat *Gárdonyi Géza*nak ítelték oda az akadémikusok egyhangulag. Az „*Egri csillagok*” című regényét tüntették ki vele, a melynek szépségét, zamatos magyarságát nagyon kiemeli az előadói jelentés.

Lumpolás — engedélyyel.

(Vita a közgyűlésen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 28.

A városháza közgyűlési termében nagy volt a zaj ma délután, mikor a kávéházi és vendéglői zeneengedélyeket tárgyalták. Arról folyt a szó, hogy miképen óvják meg a polgárságot a fuvó és vonós-hangszerek lármájától, különös tekintettel a rézmuzsikára és a dobra, s rendeztek a városatyák olyan hangversenyét, hogy netovább. Fújták a torkok réztrombitáját, megütötték az érvek nagydobját, úgy, hogy a vita-hangverseny karmestere, az elnöklő főispán sűrűn volt kénytelen az ő külön hangszeréhez, a csengőhöz nyulni. Ez a koncert oly sokáig tartott, hogy a közgyűlési program egyéb zeneszámaint holnapra kellett elhalasztani, s a végén kisült, hogy az egész főpróba volt csupán, mert a tulajdonképeni megvitatást és a döntést a jövő havi közgyűlésre halasztották.

A vitának okozója *Tóth Imre* kávé volt, aki a zeneengedélyek meghosszabbítása ügyében fordult a közgyűléshez. A kérelem folytán a jogügyi bizottság a vendéglős és kávéipari szabályrendelet módosítását hozta javasba olyan formán, hogy a záróra után öt koronáért kiváltható zenebárcák igénybevételével engedje meg a zenélést kivételes alkalmakkor a rendőrség. Kapcsolatban ezzel felolvasták a különben változatlanul maradt szabályrendeletnek egész ide vonatkozó részét. Ez a körülmény rengeteg felszólalásra adott alkalmat, mert sokan azt hitték, hogy a zárórát és a zeneidőt egyáltalában szabályozzák.

Fényes Dezső az iránt intézett kérdést a főkapitányhoz, hogy a terraszokon miképen van megengedve a zenélés.

Sarlot Domokos főkapitány kijelenti, hogy a szabályrendelet a régi maradt, csupán az időn túli zenélhetőség megkönnyítését akarja elérni a bárcákkal.

Nemess Zsigmond dr.: A régi szabályrendelet szerint a kávéházakban a fuvó zenekarok nem játszhatnak. Ez méltánytalan. Ha más szempontból módosítjuk a szabályrendeletet, egyben ez irányban is lehetne módosítani.

Nagy Lajos: Két kávéháznak is tulajdonosa, és kijelenti, hogy nem tartja helyesnek, ha kávéházzal fuvó hangszerekkel játszanak.

Müller Károly: Így nem érthetjük meg az ügyet és megesik, hogy elfogadjuk. A zárórát egyáltalában nem pártolja. Arad van olyan intelligens város, hogy nem szorul a főkapitány gyámkodására.

Institúris polgármester: A módosítás megadja azt, hogy aki ezentúl éjjel mulatni akar, öt koronáért minden nehézség nélkül megteheti.

Szalay Arnold dr.: Aki mulatni akar, ne fizessen a város kasszájába öt koronát, hanem mulassa el! Eddig ingyen adott engedélyt a rendőrség, ha arravaló ember kérte.

Kádas Kálmán: Jelenti, hogy Lukácsy Lajosnak egy beadványa van, melyben kéri, hogy csak ősszel, télen és tavaszkor szabad zenélni egy óráig, nyáron pedig csupán tizenegyre, nehogy a polgárság nyugalma megzavarassék. A tanács javasolja, hogy a kérelemtől eltekintve, csupán a módosítással foglalkozzék a közgyűlés.

Müller Károly: Indítványozza, nyomassa ki a közgyűlés a szabályrendeletet, hogy mindenki meggyőződhesse, vajjon a módosítás nem válik-e kárára a vendéglős és kávé iparnak. Nem fogadhat el mindent, amit a főkapitány jónak tart. Ő kapitányi szemmel nézi az ügyeket, saját maga pedig polgári szemmel.

Sarlot Domokos főkapitány feláll.

Müller Károly: Halljuk! Volt ő is fiatal ember. (Derűtlenség.)

Sarlot: Voltam... Nem akarok gyámkodni. Egy kávé kérte a zeneengedélyek módosítását, és én megkönnyítettem.

Lukácsy Lajos: Kérelmem jogos és méltányos, azt hiszem. Próbálja meg valaki lakni a Forray-utcában. Ott a Kass és a Kánya. Nem azokról beszélek, aki földbirtokos, vagy más gazdag ember, de van sok szegény ember, akinek fel kell reggel kelni és éjjel nem alhatik.

Egy hang: Nem értjük.

Lukácsy: Nyáron, mondjuk ki, csak zárt helyen legyen szabad zenélni. Aki mulatni akar, menjen be a szobába.

Közbeköltés: Maga beszél!

Lukácsy: Ajánlom indítványom elfogadását. Nagy zaj verte fel a termet, úgy, hogy a beszélő hangja elveszett benne. A főispán többször csengetett.

Steinhardt Mór dr.: A jogügyi bizottságban az volt az elv, hogy az eddig visszásan kezelt ügyet könnyebbé kell tenni. Annak nincs értelme, hogy a bárcák mellett még külön engedélyt is kell kérni a rendőrségtől. (Helyeslés.)

Végül a közgyűlés Müller Károly indítványát fogadta el, mely szerint a szabályrendeletet kinyomatják, s az ügyben a jövő közgyűlésen határoznak.

SPORT.

+ Temesvár Arad ellen Ugy a sport, mint a nagyközönség körében élénk érdeklődés tárgyát képezi az Aradi Athletikai Clubnak a Temesvári Football Klub-bal vasárnap délután tartandó football-mérkőzése. Ezt a Budapestben s

Európa minden nagyobb városában nagy hódítást elért játékot már volt alkalma városunk közönségének megismerni, mert athlétáink nem kis áldozatok árán előbb a műegyetemi football, majd a kitűnő játékosokból álló budai torna club csapatát hívták meg városunkba egy-egy mérkőzésre, majd végül a helybeli középiskolák ifjusági csapatával mutatták be nem egyszer a majdnem minden sportot kiszorító ügyes angol játékot. Pár héttel ezelőtt Temesvárra ment át az athletikai club első csapata s az ottani football club felett dicsőretreméltó játékával 5:2 arányban győzött. Szokásszerint, minden mérkőzést revanche-mérkőzés követ. Így jelen esetben is az Athletikai Clubnak Temesvárra való átmenetelét a temesváriaknak átjövetele tette szükségessé. Hogy a verseny külső formájában is előkelő színezetet nyerjen, a club vezetősége minden tőle telhetőt elkövet. A versenyt saját sporttelepükön tartják meg, mely legközelebb az Orczy- és a Török Gábor-utcán érhető el, mert a Török Gábor-utca végén levő, a Holmaroson átvezető hid épp a sporttelep kapujába vezet. Mozgalmas élet, lázas készülődés van mindenfelé. A hirdetés-táblákat előzőnk a „Temesvár Arad ellen” felirású falragaszok, melyek azt hirdetik, hogy a modern sportok legelterjedtebbike vasárnap délután, azaz november 2-án ünnepet ül. A versenyre kiadott 1 koronás ülő helyek jegyei: ifj. Klein Mór könyvkereskedésében előreváltva 80 fillérért kaphatók. A verseny napján, a színhelyen még 40 filléres álló és 20 filléres diákjegyek is adatnak ki.

Sima Ferenc meséje.

(Kalandos hírek a szökött demagógról.)

Arad, október 28.

Egyik hódmező-vásárhelyi lap a következő regénnyel kedveskedik olvasóinak:

Távirat alapján szenzációs eseményről adhatunk hírt közönségünknek. A sürgöny arról szól, hogy a szentesi vezér, Sima Ferenc hirtelen félmillió korona tulajdonosa lett, mert százezer dollárt nyert Amerikában a kockajátékon.

Sima Ferenc e nagy szerencsésének történetéről és terveiről tegnap bővebb értesítést kaptunk. Sima szerint néhány hét múlva visszatér családjához. A nagy nyereség történetéről a következő tudósítást adjuk:

Sima Ferenc M. Keesport városában lapot indított „Magyar Szabadság” címmel s e lap révén megismerkedett egy Carssi Alfréd nevű gazdag francia emberrel, aki csak passzióból utazott Amerikába egy pár hónappal ezelőtt.

Sima ezzel megismerkedett és a gazdag ur rendkívül megkedvelte Simát. Mindig együtt voltak s a francia gyakran meghívta Simát a lakására, ahol az egykori népvészér sokat beszélt neki a magyarországi dolgokról.

E hó 15-én újra meglátogatta Sima Carssi nevű gazdag barátját, aki, midőn a beszédből már kifogytak, így szólt az egykori képviselőhöz:

— Tudja mit, játszunk egypár óráig a kockáimmal.

Sima nem értette a kockajátékot, de a francia megmagyarázta neki és pompásan ment a játék.

A kocka mindig a Sima számaira fordult és a pénz hihetetlen gyorsasággal gyűlt elébe. A gazdag francia eleinte csak mulatott a dolog fölött, utóbb azután mindinkább neki bevült, mert az arany egyre szaporodott Sima előtt. A francia végre már rendkívül nagy összegeket rakott, így akarván visszanyerni a temérdek pénzt; de hasztalan volt minden, mert folyton vesztett.

A dolog vége az lett, hogy a francia kifogyott a pénzből, mert már csak annyi maradt nála, a mennyiből visszautazhatott hazájába. A játék befejeztetett és Sima alig öt-hat órai já-

ték után közel százezer dollárt nyert, ami magyar pénzre átszámítva: félmillió koronát tesz ki.

A hirtelen gazdaggá lett Sima most már nem marad Amerikában, hanem hazajön néhány hét múlva. Kifizeti adósságait és föllép Csóngrádon képviselőnek s több, mint valószínű, hogy meg is választják.

Sima ugyanis, ha kifizeti adósságait: teljesen szabad lesz és fölszabadul a csőd alól. Elfogni nem lehet, mert egyetlen jogerős ítélet sincs még hozva az ügyekben.

Igy tehát biztosra vehető, hogy még csak most kezdődik igazában a Sima Ferenc fénykora.

Igy szól a hmvásárhelyi lap kalandos meséje. Ha a kockajáték tovább tartott volna, ez a mese is hosszabb volna.

HIREK.

Huszárok a Reichsrathban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 28.

Alighanem sok szóbeszédnek lesz még tárgya az az incidens, mely az osztrák Reichsrathban esett meg egy magyar huszár-ezreddel.

Galiciában földmives sztrájk volt s a munkások fenyegető magatartása következtében a rend fenntartására kivezényelték a 16-ik huszár-ezredet, melynek akadt is dolga, a mennyiben a zavargó munkásokat kellett szétzavarnia.

Breitner lengyel képviselő e miatt interpellált a reichsrathban s e közben olyan sértő, gyalázkodó hangon beszélt a magyar huszárokról, hogy ennek következtében Rákossi Viktor, függetlenségi és 48-as képviselő ezt az ügyet ma a magyar képviselőházban szóvá tette.

Az ügynek ellenben más irányu folytatása is lesz. Breitner reichsrathi képviselő ugyanis azt állította a magyar huszárokról, hogy Galiciában loptak és raboltak.

Körber Ernő dr., osztrák miniszterelnök a Reichsrath ma délutáni ülésén számos hivatalos irattal bizonyította a magyar huszárok ellen emelt vádak alaptalanságát és rosszhiszeműségét. Kijelentette, hogy a huszárok parancsnokai szinte példásan viselkedtek a felzavart tömeggel szemben.

A miniszterelnök kijelentéseit a szociáldemokraták óriási lármával fogadták és emiatt Körber kénytelen volt beszédét hamarosan befejezni.

Breitner reichsrathi képviselőt a 16-ik huszárezred egyik tisztje, kit Breitner a reichsrathban erős kifejezésekkel aposztrofált, ma provokáltatta. Breitner megnevezte segédeit és kijelentette, hogy a lovagias elintézés előtt parlamenti körökkel értekezni fog.

Hír szerint nem akar elégtételt adni, mert kötelességet teljesített, mikor felszólt a megkárosított lengyelek érdekében.

Kétnapos közgyűlés.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 28.

Aradváros törvényhatósági bizottsága ma tartotta meg rendes havi közgyűlését, melyet — a hosszúra nyúlt viták miatt — holnap folytatnak. A más helyen megírt vitás ügyeken kívül, előterjesztésre került a jövő évi költség-előirányzat, melyet már részletesen ismertettünk.

Itt felszólt Műlek Lajos dr., és indítványozta, hogy a jegyzőktől a járiatlevél kiállításáért járó mellékjövédelmet vonják meg.

Lőcs Rezső adóügyi tanácsnok kelt volt kartársai védelmére. Kimutatta, hogy ez a jövedelem ma már nagyon csekély. A régi husz

filléres díj-tételek három fillerre szállottak le, legutóbb pedig a piac forgalma hetvenöt százalékkal csökkent. Az aljegyzők fizetését régen nem emelték azon indokból, hogy megvan a megfelelő jövedelmük a passzusokból. Ha most ezt a jövedelmet elveszik, a fizetésüket feltétlenül emelni kell, legalább is annyival, hogy elérje az almérnöki fizetést. Ilyenformán többet veszít a város, mint a mennyit nyer.

Tolnai János dr. szerint az aljegyzők eme jövedelmét a szokás már szentesítette, s szerzett jog számba megy. Különben is nagyon csekély összegről van szó.

Révész Adolf is az aljegyzők védelmére kel. Bár rokonszenvez Múlek intenciójával, de nem tartja helyesnek, hogy a takarékoságot a tisztviselőknél kezdje a közgyűlés, mikor a tisztviselők megélhetése ugyanis olyan nehéz.

Múlek Lajos újbóli felszólalása után a közgyűlés egyhangulag elveti az indítványt.

A közgyűlésen sorra került a ménes-magyarádi szőlőbirtokosok kérelme az 1898-ik évi XXII. t. c. s ennek végrehajtása iránt a kormányhoz intézendő felirat tárgyában. Ehhez, némi módosítással hozzájárultak. A közgyűlés módosítása oda terjedt ki, hogy a szeszszel, vagy konyakkal főzött, valamint a mazsolaszöllőn átszűrt bort nem minősíti mesterséges bornak.

A hivatalosok és tüzoltók lakbér iránti kérvényét elutasította a közgyűlés.

A városi hirdetéseknek a múlt évben sokat vitatott ügye is sorra került. A hirdetések — az *Aradvidéki iparegyesület heti értesítője*, valamint *Steinfeld Lajos* lapkiadó kérelmének mellőzésével — az *Aradi Közlöny*, *Arad és Vidéke* és *Függetlenség* napilapokban teszik ezután közzé.

— **A király Lónyay grófnánál.** Bécsből jelentik, hogy a király tegnap délben egy óra körül látogatást tett *Lónyay Stefánia* grófnánál az „Imperial” szállóban. A király nyitott udvari hintóban, táborszernagyi egyedurhában hajtattott a szálló elé. A király társaságában volt *Gozani* márkli őrnagy szárnysegéd. A szálló igazgatója, *Rüling*, fogadta a királyt és felkísérte az első emeleti helyiségekbe. Lónyay grófné félutra elébe jött a királynak. A kölcsönös üdvözlés rendkívül szívélyes volt. A király félóraig maradt a grófnánál s igen szívélyesen köszönt el tőle. Délután a grófné a görög királyt fogadta hosszabb látogatáson. Délután egy negyed 5 órakor *Schaumburg-Lippe* Adolf herceg és neje és *Viktória* főhercegnő, a német császár nővére látogatták meg Lónyay grófnét.

— **A cár a pápánál.** *Kopenhágából* jelenti a táviró: A dán udvarban azt beszélik, hogy *Miklós* cár november derekán négy napra Rómába megy, a hol a pápát is meg fogja látogatni. Azután a cár ellátogat Cettinyébe, Athénbe és esetleg Konstantinápolyba is. A cár a *Standard* yachttal teszi meg az utat.

— **József főherceg lemondása.** Utóbbi időben fölmerült az a hír, hogy József főherceg, mint a magyar honvédség főparancsnoka erről az állásról lemondani készül és ezt a szándékát azonnal meg is valósítja, mihielyt végleg eldől az a kérdés, hogy kit fognak utódjául kinevezni? A bécsi *Alld. Corresp.*, mely most ezt a hírt fölleventi, azt állítja, hogy József főherceg e szándékáról a bécsi katonai körökben már hazamosabb idő óta tudnak és *Jenő* főherceget szemlélték ki utódává, akinek a kinevezése egyelőre még azért ütközik nehézségbe, mert *Jenő* főherceg a német lovagrend nagymestere,

már pedig ezt az állást a magyar honvédség főparancsnokságával összeegyeztetni bajos.

— **Athelyezett aljegyzők.** A m. kir. igazságügyminiszter *Lukácsy*, Miklós aradi kir. járásbírósi aljegyzőt az aradi kir. törvényszékhez és *Tóth* Béla aradi kir. törvényszéki aljegyzőt az aradi kir. járásbíróshoz helyezte át.

— **Vilmos császár és Amerika.** New-Yorkból táviratozzák, hogy *Joung* ezredes, aki most tért vissza a német nagygyakorlatokról, kijelentette, hogy hivatalos jelentésben fogja közreadni nézeteit a német hadseregről. Az igaz, hogy Vilmos császár azt mondta, hogy a barátságos fogadtatás után, melyben *Henrik* herceg részesült, nagyon szeretne Amerikába menni, de a távolság, tette hozzá a császár, túlságosan nagy és olyan hosszú időre nem hagyhatja el Németországot; mindenesetre azonban néhány kiváló személyiséget fog küldeni a sz. louis-i kiállításra.

— **A hosszúéletű pápa.** *Leó* pápa pár nap óta harmadik helyre lépett elő azok között a pápák között, akik hosszabb ideig voltak Krisztus földi helytartói. E tekintetben még csak *Szent Péter* és *IX. Pius* van előtte. Ha *XIII. Leó* 1903. február 20-ikát is megéri, akkor megünneplheti trónralépésének jubileumát, és életkor tekintetében is harmadik helyre lép elő, mert csak két pápa lett idősebb 93 évesnél: *Szent Agatho*, aki 682-ben és *Szent Gergely*, aki 1214-ben halt meg. 1903. december 19-én *XIII. Leó*, ha ezt az időt megéri, ötvenéves *bibornoksága* jubileumát is megünneplheti.

— **Wlassics miniszter Nagyszebenben.** Nagyszebenből táviratozzák, hogy *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter odaérkezett, hogy a szász iskolákat megvizsgálja.

— **A novemberi kinevezések.** A hadsereg rendeleti közlönye, amely a novemberi előléptetéseket, nyilvánosságra hozza, mint értesülünk, szerdán, október hó 29-én, jelenik meg.

— **Anyakönyvvezetői kinevezés.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök *Arad* vármegyében a kurticai anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé, a születési és halotti anyakönyvek vezetésére szorítókozó hatáskörrel, *Világ* János községi írnokot nevezte ki.

— **Lendli képviselő újabb röpirata.** *Lendli* Adolf dr. temesmegyei képviselő ma este hosszabb nyilatkozatot adott ki, melyben kijelenti, hogy semmiféle megyei bizottság előtt nem jelenik meg, mert nem tartja hivatott bírálónak. Egyébként már *iria röpiratának folytatását*, a második füzetet.

— **Humberték nyomában.** Párisból táviratozzák, hogy ma sürgősen detektiveket küldtek Spanyolországba, mert a párisi rendőrséghez feljelentés érkezett, hogy a családjaival világhírré emelkedett *Humbert-család* egy spanyol kolostorban rejtőzik.

— **Bachó karmester lemondott.** A fővárosban állomásozó 1. honvédegyalozezred nemrégiben új parancsnokot kapott, a szigorú *Fabrics* Győző ezredest. Az új ezredes, ki néhány hónap előtt foglalta el rangját, nem vette szívesen, hogy a zenekar egy része állandóan a nagyközönség rendelkezésére áll s elrendelte, hogy a zenekarnak ezentúl csakis ezredkivonulásokon és a tisztikar estélyein szabad szerepelnie, a vendéglőkben s mulatóhelyeken való szereplést betiltotta. E rendelkezéshez képest a zenekar felét el kellett bocsátani. Ez indoklatlan megszorítás miatt *Bachó István* karmester állásáról lemondott.

— **Az aradi ügyvédi kamara választmánya** közzé teszi, hogy *Bertin* Pál szeghalmi ügyvédet önkéntes lemondása, dr. *Frankó* László gyulai ügyvédet pedig elhalálása következtében, az ügyvédek lajstromából kitörölte.

— **A belga játékbankok.** Brüsszelből táviratozzák, hogy az osztendei és spaai játékbankok

ezen a télen is nyitva maradnak. Ujból elterjedt az a hír, hogy a király a szerencsejáték betiltását célzó törvényt, mely eddig a „Monteur”-ben nem jelent meg, nem akarja aláírni.

— **A „Kis Kohn” — becsületsértés.** Erdekes ügyben hozott ma ítéletet Bécsben a hernalsi járásbíró. *Pollinger* József kocsis, *Buchs* Leo kereskedőt „Kis Kohn”-nak nevezte el, mire ez panaszt emelt a kocsis ellen. A járásbíró, miután a panaszos is enyhe büntetést kért, a kocsis becsületsértés miatt 10 korona pénzbüntetésre ítélte, mert a panaszoszt nyilvános nevetség tárgyává tette. Szóval annyit kell már fizetni a kis Kohn-ért, mint akár egy jól megtermett pofonért.

— **Betöréses lopás Csermön.** E hó 26-ikára virradóra Csermön *Kotoics* Kálmán fűszerkereskedő boltjába az udvar felől betörték s állítólag 2800 korona készpénzt elraboltak. Az éjjeli őrök az egész dologról semmit sem tudnak s a kárvallott kereskedő, mikor esti multságából haza tért, önmaga fedezte fel a lopást s a csendőrséghez azonnal jelentést tett, de a nyomozás még eddig eredménytelen.

— **Tartalékos tiszték szemléje.** A cs. és kir. 33-ik hadkiegészítő kerületi parancsnokság területén tartózkodó cs. és kir. közös hadseregbeli, tartalékos havidijasok tiszti főszemléje november hó 4-ikén délelőtt 9 órakor lesz a helybeli tiszti kaszinó épületében.

— **A megszőkött bankár.** *Páris*-ból táviratozzák: *Boulaine* bankárt tegnap este Fois Colombesben letartóztatták és onnan Párisba hozták. *Boulaine* bankárt Pois Colombesban, Páris közelében egy család körében tartóztatták le. *Boulaine* kijelentette, hogy el volt köszülve a letartóztatásra. *Bovis* és *Feger* rendőroket, a kik szökni engedték a bankárt, *Duclos* kisasszonyt, a ki Párisban szállást adott neki és *Weill* bankárt, a ki állítólag előmozdította szökését, szabadlábra helyezték.

— **Kisasszony, mit főz?** Szegeden *Géczy* Istvánnak „Ki az erősebb?” című dramolettjét mutatták be a minap a színházban. A császár feleségének szerepét egy nagyon szép és nagyon kedves színésznő játszotta: *Pataki* Riza. Az erdőcsászár szerepét szerint eldicsekedett, hogy micsoda elsőrendű gazdasszony az ő felesége. Annak a főztje után még a király is leszopja az ujjait. Főként a bográcsgulyása főléges. Olyan nem esznek, csak az angyalok a menyországban. Az asszony valóban ott a színen hozzá is látott az ilyenképp fölmagasztalt bográcsos főzéséhez. *Pataki* Riza fölláttotta a háromlábú vasállványra a bográcsot, aztán száraz rőzsét vett elő és elkezdte apró darabokra tördelni. Es vigan csevegve, dudolgatva, egyenként bedobálta a rőzsét a bográcsba. Mikor mind bedobálta már, fűgén fülkavargatta egy nagy fakanállal. Lent a földszinten egy kövér ur kimeresztett szemmel nézte ezt a műveletet. Ő ugyanis olyannyira beleléta magát a darabba, hogy szinte a nyála is megindult a bográcsos gulyás gondolatára. Megbotránkozva kiáltott föl:

— Kisasszony, mit főz maga?

Pataki Riza meglepődött e váratlan közbeiktatásra és zavarodottan mondta:

— Hát gulyást!

A kövér ur ingerülten kiáltott vissza:

— Az ám! *Rőzsegulyást!* Most már aláíthat a hussal!

Igy támadt Szeged legújabb étel-speciálitása, a rőzsegulyás. De ezzel csak a színházi rendező szokta megtraktálni azt a színészt, aki hamar elveszti fejét a színpadon.

— **Az ujaradi gyilkos sétál.** Emlékezetes még az a könyörtelen hitves gyilkosság, melynek hőse *Junginger* Ödön ujaradi foglalkozás nélküli asztalos segéd. *Junginger* tudvalevőleg önmagát is megsebezte, de sérülése annyira nem volt veszélyes, hogy, mint ujaradi tudósi-

tónk jelenti, a gyilkos már szülőinek háza udvarán sétálgat.

— **Egy honvédhuzárórnagy halála.** Pozsonyi János honvédhuzárórnagy, ki Aradon még százados korában hosszabb ideig lakott, mint értesülünk, hosszabb szenvedés után tegnap Budapesten a Vöröskereszt-kórházban elhalálozott.

— **Lefokozás párbaj visszautasítása miatt.** A bécsi „Reichspost“ jelentése szerint *Schwider Ferenc dr.* orvost, a linci irgalmas nővérek kórházának másod orvosát, aki segédorvos helyettesi rangban a közös hadsereg tartalékának kötelékében állt, egy prágai diák párbajra hívásának visszautasítása miatt rangjától megfosztották.

— **Lóbunkózás Csintyén.** Csintyén levelezőnk írja, hogy október 17., 18. és 19-én *Kellner György* törvényhatósági állatorvos két állami állatorvos közreműködése mellett, Csintyén újból malleinkezelés alá vett 46 darab lovat, melyek közül 31 darab másodszor kerül gyógykezelés alá. A malleinozás alapján *tizenhat lovat bunkóztak le.* A boncolás megállapította, hogy 12 darab *takonykóros* volt. Az államkincstár a törvényes kártérítést már kiutaltványozta a lebunkózott lovak tulajdonosainak. A mallein ezuttal is igen szépen bevált s a takonykór elleni küzdelemben igen becses vizsgálati eljárásnak bizonyult.

— **Elsülyedt hajó.** A *Hamburgi Börsenhalle* jelenti Sanghaiból 19-iki kelettel: A *Seang Leons* angol gőzös, amely Szingapurbán lakó kínaiaké, augusztus elején 800-nál több kulival és 23,000 pikul rizszel Penangból jövet Amojba érkezett. Az *Ostasiatischer Lloyd* jelentése szerint a hajó Szvatov közelében elsülyedt. Eddig a hajónak csak egy mentőbojóját találták meg, a melyet nemrég átadtak az amoji angol konzulátusnak.

— **Árlejtések hidvámszedési jogokra.** A gyulavarsándi hid vámszedési jogára ma két ajánlat érkezett be Aradmegye számvevőségéhez. Az egyik az eddigi bérlő, *Páska Sándor* 2104 koronával, a másik ajánlattevő *Gyulavarsánd* község 1800 koronával. Az eddigi haszonbér 2500 korona volt. A harkályligeti hid vámszedési jogára csupán egy ajánlat érkezett és pedig az eddigi bérlő, *Neuschloss* cég megbízásából *Friedmann Jakab* adott ajánlatot 1800 koronával. Az eddigi haszonbér 5600 korona volt. Döntés még nem történt.

— **Elfogott bombamerénylő.** *Livornóból* táviratozzák, hogy egy *Caponi* nevű embert, aki most érkezett Amerikából, elfogtak, mert reá irányul a gyanu, hogy tegnap bombát vetett a szemináriumra. Az a fiú, aki a merénylet alkalmával megsérült, felismerte benne a tettest.

— **Gólyamadár a színházban.** Különös szenzációja volt Nagyváradon a tegnapi esti színházi előadásnak. A második felvonás után, amint a zenekar bevégezte felvonásközi játékát, a csendet egy madár repkedése zavarta meg. A karzat felől indult el egy fogoly madár s röpködve csattogtatta szárnyait a közönség általános hahotája mellett. Röpködött egy darabig, míg a menyezethez erősen beleütközve a jobb oldali körszékek felé leest. Ott vonaglott a szegény madár s egy hírlapíró vette föl. Bemutatta a közönségnek a haldokló teremtet, melyet Somogyi igazgató vett további gondjai alá. A ritka vendég úgy kerülhetett a színház nézőterére, hogy valamelyik karzati alak vitte be a színházba s leest a kedvező pillanatra, mikor különös látványt szerezhet a publikumnak.

— **Drótnélküli táviratozás robogó vonaton.** Rómából jelentik a következőket: Az olasz vasutársaságok elhatározták, hogy kísérleteket tesznek a Marconi rendszerén alapuló drótnélküli táviratozással. Ezeket a kísérleteket úgy akarják végrehajtani, hogy az illető készüléket robogó vonatokra erősítik.

— **Egy közbeszóláshoz.** Lapunk mai számában megírtuk, hogy a tegnapi megyegyűlésen *Pop C. István dr.* beszéde folyamán *Solymosán Illés* árvaszéki ülnök közbeszólt. Most annak ki-jelentésére kér fel bennünket *Solymosán Illés* ur, hogy a közbeszóló nem ő volt, és abban az időben egyáltalán ben sem volt a teremben.

— **A divat martirja.** Az asszonyok, illetőleg a nők sokra képesek, hogy szépek legyenek és tessenek a férfiaknak. Kényelmetlen ruhákat hordanak, fűzik magukat, de ez mind semmi egy híres színész nő martíromságához képest, ki arcáról a ráncokat úgy tűntette el, hogy arcából két hónapon át a kis darabkákat vagdaltak le s két másik hónap mulva arca ráncatlan, rózsásbőrű s egészen ifjú, üde lett.

— **Porter cipői az őszi vásáron** nagy szerepet fognak játszani. A sok idegen kétségkívül nem fogja elmulasztani az alkalmat, hogy fölkeresse az áruházat, mely rengeteg áruraktárral várja az őszi vásárt. Nemcsak cipők, hanem minden kigondolható őszi és téli áruk, trikók, ingek kalapok, sapkák, keztyűk, stb. kaphatók ottan. Sirkosorukban szintén igen nagy raktár. Meglepő újdonságok láthatók az áruház norinbergi, bőr- és játékaru osztályaiban is. Uvegárak, gyermekkocsik, kufferek, stb. Szóval *Porter Vilmos Nagy Áruháza* a Szabadságtéren ez alkalommal ismét el lehet készülvén a legnagyobb forgalomra. Keztyűkben, külön megjegezzük, rengeteg raktár.

— **A szerencse** olyan, mint a lidérc. Az emberek gyarlósága abban tűnik ki, hogy szerencséjüket egész életükön át ott keresik — ahol nem találják. A szerencse olyan, mint a lidérc, maga mutatja meg magát, csak észre kell venni. De aztán meg is kell fogni. A meddig a fénye világít, addig kell kaparni utána. A legutóbbi sorsjátékban a legnagyobb nyeresemény, a 600.000 koronás jutalom, a *Wolf Hugó* bankháza által eladott 8/8 beosztású sorsjegyre esett és így ezen legszerencsésebb főarúsító egyszerre nyolc szegény embert tehetőssé bódogtá. A hova a szerencse egyszer betette a lábát, ott jó ideig meg is szokott maradni, kísérelje meg tehát mindenki szerencséjét és rendeljen osztálysorsjegyeket *Wolf Hugó* bankházában, Budapest, Bálvány utca 10. Az új terv szerinti, 5000 nyereseménnyel szaporított XI. sorsjáték első osztályának huzása már 1902. évi november hó 20. és 21-én tartatik meg. A sorsjegyek ára: egy egész 12 K., egy fél 6 K., egy negyed 3 K., egy nyolcad 1 K. 50 fillér.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszépitő. 1 tubus 50 fill. *Vojtek és Weiszna*, Aradon.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papírkereskedő urat (Szabadságtér 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Sikkasztó őrmester.

(Az aradi vár legújabb foglya.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, október 28.

Az aradi várba a katonai hadbírószág elé egy sikkasztó őrmestert hoztak ma Szegedről. A negyvenhatodik gyalogezred irodájában körülbelül egy hónapja sikkasztás történt. A sikkasztó egy őrmester volt, aki jogtalanul elsajátított 182 koronát és azzal megugrott. A kettős bünténnyel terhelt katona Olaszországba ment, ahol természetesen csakhamar a nyakára hágott a kis összegnek és amikor már minden pénzéből kifogyott és az előtt állt, hogy éhen kell kóborolnia, meggondolta a dolgot és a trieszti határállomásnál fekvő vadászzászlóaljnál jelentkezett, ahonnan nyomban az aradi várba vitték.

Ez a rövid foglalata az ezredirodába elkövetett sikkasztás történetének. Az eset részletei a következők:

Wortsfeld Nándor a neve a sikkasztó őrmesternek, aki tizenöt éves korában került katonáékhoz, még pedig először mint bandista. A jóképű cseh fiú a trombitát fujta a zenekarban és a trombitást hamar megkedvelték. Nem sokáig maradhatott azonban a trombitások között, mert gyöngye volt a tüdeje és már úgy volt, hogy a fiatal katona visszakerül majd a pátriájába. De nemcsak őt kedvelték meg az ezrednél, ő is annyira beleszokott a katonaelébe, hogy amikor megvált a zenekartól, kérve-kérte fölöttes hatóságát, hogy foglalkoztassák az ezredirodában. Itt a szorgalmával egész az ör-

mesteri rangig emelkedett és mint ilyen, tökéletesen kivívta felettesei bizalmát.

Még október elején is ott működött az ezredirodában, melynek vezetését annak idején *Pagliariucci* lovag százados vette át *Reiner* századostól. A sikkasztás idején *Pagliariucci* százados Csongrádon tartózkodott hivatalos ügyben és ez idő alatt az ezred egyik hadnagya ügyelt az irodára. Ekkor történt, hogy *Wortsfeld* valahogy magára maradt kis időre az irodában, ahol megjelent az egyik önkéntes és 184 koronát adott át az őrmester kezéhez azzal a kijelentéssel, hogy az összeget katonai felszerelésének pauszáléja fejében fizeti.

Az őrmester átvette a pénzt és azt mondta, hogy „mindjárt jön a hadnagy ur, majd átadom.“ *Wortsfeld* azonban zsebregyűrte a pénzt és hamarosan otthagya az ezredirodát. Aztán civil ruhát vásárolt magának és ebben távozott el kalandos útjára. A sikkasztó őrmester egyenesen Olaszországba ment, ahol bejárta Velenecét, Nápolyt, Vicensát és Rómát.

Az utolsó állomáson már egészen kifogyott a pénzből és ekkor az olasz hatóság, mint foglalkozás nélküli embert a határszélre toloncoltatta. Így került *Wortsfeld* Triesztbe, ahol már annyira kinozta az éhség, hogy egyenesen a vadászzászlóalj kaszárnyájába ment és jelentkezett.

A sikkasztó őrmestert letartóztatták és haladéktalanul Aradra szállították, ahol máris megkezdte a várfogságot. Erről táviratilag értesítették a szegedi 46-ik gyalogezred parancsnokságát, ahonnan most sürgősen átterjesztik a sikkasztó szökevény őrmester bűnügyének aktáit az aradi hadbírószághoz.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Beöthy László sajtópöre.** *Beöthy* László emlékezetes sajtópörét, mely tudvalevőleg azzal végződött, hogy *Liptai* Károlyt fölmentették és következményeiben odavezetett, hogy *Beöthy* László lemondott a *Nemzeti Színház* igazgatói állásáról, mint egy könyomatos értesítő jelenti, most alkalmasint újra fogják tárgyalni, *Beöthy* László ugyanis annak idején megfelebbezte a bíróság ítéletét és erre nézve a királyi tábla most a bizonyítás kiegészítését rendelte el arra nézve, hogy *Beöthy* László, mint a *Nemzeti Színház* igazgatója nem volt-e közhivatalnok? Amennyiben azt állapítják meg, hogy közhivatalnok volt, úgy a bíróság *illetékelenül* járt el, mert ebben az esetben az *esküdtsek* elé tartozott volna a per. A királyi tábla határozata következtében most beszerzik azt szerződést, mely gróf *Keglevich* István intendáns és *Beöthy* László között ennek hivatalba lépésekor létrejött és amelyet a belügyminiszter jóváhagyott. Ha ebből az derül ki, hogy *Beöthy* László csakugyan közhivatalnok volt, úgy újra fogják tárgyalni a pört.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Uj-Arad, október 28.

Tartós jó időjárásban folytatják gazdáink az őszi mezei munkálatokat.

Jobb behozatal mellett elkelt mintegy 3000 métermázsa buza és 7—800 métermázsa tengeri.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Uj-buza I-ső minőségű 7.00—7.10.

Uj-buza közép 6.70—6.80.

O tengeri 6.00—6.10.

Uj tengeri morzsolt 4.40—4.50.

Rozs 5.70—5.80.

Arpa 5.10—5.20.

Zab 5.50—5.60.

Az irányzat szilárd.

S z e s z ü z l e t.

— Október 28. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárlotti moslék 12'80—13'— korona mmázsánként.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, október 28.

Délitőzsde. Buzakinálát mérsékelt, a vételkedv tartózkodó. Kedvező irányzat mellett 12,000 métermáza került forgalomba, szilárdan tartott áron. Egyéb gabonanevek kedvezők. Időjárás esős.

Zárulat 12 órakor:

Buza októberre	7.48—7.49
Buza 1903. áprilásra	7.31—7.32
Rozs októberre	6.56—6.57
Rozs 1903. áprilásra	6.43—6.44
Zab októberre	—
Zab 1903. áprilásra	6.26—6.27
Tengeri 1903. májusra	5.70—5.71
Repce augusztusra	11.80—11.90

Zárulat 5 órakor:

Buza októberre	—
Buza 1903. áprilásra	7.36—7.37
Rozs októberre	—
Rozs 1903. áprilásra	6.44—6.45
Zab októberre	—
Zab 1903. áprilásra	6.26—6.27
Tengeri 1903. májusra	5.72—5.73
Repce augusztusra	—

Zárulat 5 órakor:

Buza októberre	—
Buza 1903. áprilásra	7.36—7.37
Rozs októberre	—
Rozs 1903. áprilásra	6.44—6.45
Zab októberre	—
Zab 1903. áprilásra	6.26—6.27
Tengeri 1903. májusra	5.72—5.73
Repce augusztusra	—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Október 28. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 112—4 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 120—2 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 118—9 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 118—9 fillérig.
Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 115—6 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 113—5 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 112—4 fillérig.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, október 28.

Magyar aranyáradók 4%	119.80
Magyar koronajáradék 4%	97.60
Magyar arany 4 1/2 %	—
Magyar ezüst 4 1/2 %	—
Magyar keleti vasut	—
Magyar földtehermentesítési kötvény	97.75
Magyar italmegváltási kötvény	—

Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	98.—
Magyar nyeresémsorsjegy kölesön	201.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölesön	157.—
Oszták papírjáradék	100.40
Oszták járadék ezüst	100.40
Oszták járadék arany	120.50
Koronajáradék	100.—
1880-iki államsorsjegyek	150.—
Oszták-magyar bankrészvény	1570.—
Magyar hitelbankrészvény	703.—
Oszták hitelbankrészvény	660.50
Oszták-magyar államvasut	701.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.05
Német birodalmi marka	116.87
London	239.10
Páris	95.17
20 márkás arany	—

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	4.45	Személyvonat d. u.	3.32
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Seborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Seborsinig délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.07	Gyorsvonat délután	4.06
Radnára délután	7.23	Személyvonat este	8.57
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.59
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.10	Személyvonat reggel	8.35
Személyvonat d. u.	4.11	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahonczról szm. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Gurahonczig szm. du.	4.30	Személyvonat este	6.56

Nemzeti színház.

Bérlet 29. sz. Páratlan.

Szerdán, 1902. évi október hó 29 én:

Lili.

Énekes szimű 3 felvonásban. Irták: Hennequin és Millaud. Fordították: Fáy J. Béla és Evva Lajos. Zenéjét szerzette: Hervé.

S Z E M É L Y E K:

Plinhard	Szabó József.	Bouzinourtne	Pajor Agnes.
Batlere báró	Ternyei L.	Amelie	Karácsonyi.
Hypothése	Sarkadi A.	Antonine	Karácsonyi.
Bompan	Németh J.	Victorine	Garai Ilonka.
René	Gózon Béla.	Vierbois	Jeszenszky J.
Bouzinourt	Győre Alajos.	Egy szolgál	Réthy István.

Közdete este 7 órakor.

NAPIREND.

Október 29. Szerda. Róm. kath. naptár: Narczisz. — Protestáns naptár: Narczisz. — Görög-keleti naptár (október 16.): Longrin. — A nap két 6 óra 25 perckor, nyugszik 4 óra 30 perckor. — A hold két 4 óra 13 perckor, nyugszik 3 óra 38 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 1/2—12 1/2 óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 1/2—2 1/2 óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklye-muzeum helyisége mellett Flásterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, borús, sok helyütt csapadék.

Október 29. Az aradi torna-egyesület választmányi ülése este 6 órakor (Polgári iskola tornaterem.)

NYILTTÉR.*

„GLOBUS” élet- és járadék biztosítótársaság aradi főügynöksége:
Szücs F. Vilmos, Boros Beni-tér 22. I. em.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy a

„GLOBUS” élet- és járadék biztosítótársaság főügynökségét

átvettem, s nagyon előnyös táblázatok szerint köthetők általam biztosítások úgy felőttek, mint gyermekek javára.

Tisztele tel:

Szücs F. Vilmos,

Arad, Boros Beni-tér 22., I. em. Spielmann-ház.

1877

Ugyanott egy irodai gyakornok azonnali belépésre felvétetik.

Teheránból érkezett

valódi persa szőnyegeket

ebédiő, salon, uri- és hálószobák részére árúsítok

a fő-vámhivatalnál, József főherceg-ut 3-ik szám.

Megtekinthetők reggel 8-tól déli 12 óráig.

1839

Schwarz Zsigmond.

H i r d e t m é n y.

Az Aradi Ipar- és Népbank alulírott felügyelő-bizottsága, az intézeti ügykezelésben oly visszaélést tapasztalván, mely a keresk. törv. 195. §-a értelmében a közgyűlés egybehívását teszi kötelességévé, a közgyűlést az intézeti ülésteremben

f. évi november hó 11-ik napjának d. e. 11 órájára

ezennel összehívja és felkéri a t. részvényes urakat, hogy ezen közgyűlésre minél számosabban megjelenni és részvényeiket az intézet pénztáránál elismervény ellen az alapszabályok 68. §-a értelmében letenni sziveskedjenek.

Aradon, 1902. évi október hó 28.

Révész Nándor,
fel. biz. elnök.

Kneffel Lajos,
fel. biz. tag.

Dr. Páris Lajos,
fel. biz. tag.

Varjassy Lajos,
fel. biz. tag.

Telephonszám 478!

Wormser Antal**ARADON,**
Lázár Vilmos és Deák Ferencz-utcza
sarkán.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát

Női gallérok, felöltők, köpenyek és kabátokban.

Nagy választék:

1798

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák, felöltők és téli kabátokban.

Telephonszám 478!

Exportáljunk

élő és levágott**szárnyasokat****Berlinbe.**

Eladási jutalék 5% — Számlálás és pénz azonnal.

FRANZ ANDREAS

városi elárusítási közvetítő

1718

Központi vásárocsarnok, Berlin C. 2.

20000 márka biztosíték Berlin város
főpénztárában.**Villanyos házi csengő**
bevezetést,**Villanyos házi csengő**
javítást,**Villanyos csengő**
évi jókarban tartást,**Házi telephon**
szerelést szakszerűen és jutá-
nyosan készít

1782

Kalmár Józsefvillanyműszerész, kerékpár és var-
rogép raktár és javító műhelye

ARAD, Salacz-utcza 2.

Nyolcz napi próbaidőre

küldök bárhova saját veszélyemre

nemes valódi harci

éneklő kanári madarat,amelyek a legkülömbözőbb hangon éne-
kelnek 5, 7, 9, és 12 márka, tuczatja
48, 60, 72 és 84 márka. Tenyésztésre al-
kalmos nőstényeket 1 márka, tuczatja
10 márka.Jótállás mellett, utánvétellel küldve. Meg
nem felelőket kicserélem, esetleg az ősz-
szeget visszaadom. A legszolidabb kiszol-
gálásról számtalan elismerő levél áll ren-
delkezésre, amelyeket kívánatra ingyen
és bérmentve küldöm. Bárkinek meg van
engedve, hogy engem meglátogasson és
személyesen győződjön meg madaraim
éneklő képességéről.**Wilh. Kaye,**

Spezialvogelversandthaus, 1784

Thale i. Harz.NB. Mindenkinek, ki kanári madara-
kat tenyésztani akar, kiválóan ajánlom
Wilh. Kaye Thale i. Harz czeget, mint amely
legjobb tenyészmadarakat szállítja. Kirsch-
ner, tanító, Galonewska, Felső-Szilézia.

Ezrekre menő hálaíráttal elismert egyetlen és kitűnő hatású

tyukszemirtó-szer

a Hajós-féle

ANAGALLIN. Tyukszem, szemölcs és mindenféle bőrkeményedést biztosan és
gyökeresen eltávolít.

Ára egy üvegnek 70 fillér.

MUNDAN

legújabb és legkitűnőbb amerikai folttisztító viz.

Mindenféle ruhaszövetből zsír és egyéb foltot azonnal eltá-
volít anélkül, hogy a szövet színét megtámadná avagy azon a
más tisztítószerrel szokott foltkarikát idézne elő. **Mundan**
nem gyúlékony, kezelése nem jár veszéllyel.

Egy 200 grmos üvegnek az ára 25 krajczár.

Phenol-sav. Poloska kiirtására egyetlen biztos hatású szer, alkalmazása igen
egyszerű, egy párszori beecsetelés után meglepő eredmény ér-
hető el. — Ára egy üvegnek 35 krajczár.

A fenti szerek csakis

652

Hajós Árpád

gyógyszertárában kaphatók

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Van szerencsém a t. cz. közönség becses tudomására
hozni, hogy a**Triesti általános biztosító társaság**

(Assicurazioni Generali),

Magyar jég- és viszontbiztosító r. t.

és az

Első o. általános baleset ellen bizt. társaság

főügynökségének irodáját

Andrassy-tér 20. sz., Fischer Eliza-féle ház I-ső emeletére

helyeztem át.

1878

Tisztelettel **Tenner József**, főügynök.**Koszoruk**

mindszentek és halottak napjára.

Nagy választék

fém-bádóg és művirág koszorukban

jutányos árban.

Sirlámpák 2 frttól 5 frtig,
ugyszintén mécsek.**ZIMMERMANN és EISELE**

a „Zöld papagájhoz“.

1671

ARAD, Templom-utcza sarkán.

**Uraságoktól levetett
téli és nyári ruhákat
a legmagasabb áron veszek.**

Kivánatra bázhoz is megyek.
Továbbá használt butorokat is ve-
szek és olcsó áron eladok. 1828

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

**Gyakornokot
keresek,**

ki a magyar és német nyelv-
ben jártas és szükséges kép-
zettséggel rendelkezik.

Németül és magyarul irt aján-
latok bizonyítvány másolatok-
kal ellátva

Goldschmidt Mihály

aradi céghez intézendők.

Zálogcéduákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-
tárgyakat készpénz fizetés mel-
lett a legmagasabb áron veszek

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legol-
csóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438

1131—1902. I. számhoz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú földmivelésügyi m. kir. Minister urnak 1902. évi október hó 13-án kelt 35192. számú rendeletével a Szapáriliget községben építendő iskolaépület felépítési munkáit 22377 kor. 10 fill. összeg erejéig engedélyezte.

Ezen föld-, kőmives és elhelyező-, kőfaragó-, ács-, tetőfedő-, vas-, bádogos-, asztalos-, lakatos-, mázoló és üveges- és kárpi-
tos munka kivitelének biztosítása céljából az 1902. évi no-
vember hó 24-ik napjának délelőtt 10 órájára az aradi m. kir.
államépítészeti hivatal helyiségében (Nagy-körut 6. sz. I. em.)
tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi mun-
kálathoz végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlatai-
kat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz
annival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érke-
zettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedé-
lyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő, — az aradi m. kir.
adóhivatalnál letett és a földmivelésügyi ministeri tárcza-nap-
lóban elkönyvelt bánatpénznek letételét igazoló pénztári nyugta
csatolandó.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet
és részletes feltételek az aradi m. kir. államépítészeti hiva-
tálnál a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Aradon, 1902. évi október hó 22-én.

1858

M. kir. államépítészeti hivatal.

Keller,
kir. főmérnök

Jó állapotban levő
kisebb
gőzmalmot
keresek
bérbevétel céljából.

Czim a kiadóhivatalban. 1876

Telefon 322.

Első rendű hasított

Tölgy

szőlőkarók

6 és 7 láb hosszúságban kaphatók
a legjutányosabb áron a ter-
novai állomáson.

Klein B. Vilmos

Arad Petőfi-utca 1. sz.

A karók kocsival is elvihetők a
tauczi országút melletti rak-
tárból. 407

Kassowitz Fülöp
üzlethelyisége

Andrássy-tér 9. szám alatt

1 évre (1400 frt helyett) 900 forintért **bérbe-
adandó.** A berendezés 500 forintért **eladó.**

Bővebbet a házfelügyelőnél.

1880

Kiállítás!

Kiállítás!

Ritka alkalom

1872

a legjobb Dictator beszélőgépeknek meg-
hallgatására, melyek iránt az egész conti-
nens intelligens publikuma érdeklődik. Leg-
utóbb a Mascagni Record Gomp-tól, mely
a Balkánon óriási feltűnést keltett, nagy meny-
nyiségű beszélő gépet szereztem be és
nyolcz napi nyilvános kiállítást rendezek,
hogy mindenki meggyőződést szerezzen ezen
valóban tökéletes gépekről, melyek nemcsak
a legkellemesebb szórakozást nyújtanak csalá-
doknak, hanem idegen nyelvek elsajátítá-
sára, ügyvédi és más irodákban is alkal-
mazhatók. Különösen figyelemre méltók az
önműködő (automat) gépek, melyek teljesen
főlösléggé teszik a katonai, cigányzenét és
énekeseket, oly élethűen reprodukálnak min-
dent, s azért vendéglőkben szállodákban, kávé-
házakban, cukrászdákban s nagyobb nyilvános
helyeken nemcsak a közönségnek nyújtanak
szórakozást, hanem a tulajdonosnak is nagy
jövédelmet hoznak. Megtekinthetők és felvilá-
gosítás nyerhető egész napon át Képes árjegy-
zékét ingyen és bérmentve küld a Mascagni Re-
cord Comp Aradmegye egyedüli főelárusítója:

KEPPICH ZSIGMOND

Arad, Andrássy-tér 19. szám, a „Központi szállodában“.

Legjobb bevásárlási helye
mindennek.ü

**illatszerek,
szappanok,
fogkefék,
fogporok,
fogpasztak,
szájvizek,
hőlgyporok,
arczcremek,
arczvizek,
hajszeszek,
szivacsoknak.**

Szép fogak!

csakis

DENTOLIN

fog creme

használat által nyerhetők.

Egyszeri használat után min-
denki megkedveli.

Egy tubus 50 fillér.

A legmagbízhatóbb minőségekben

mindennemű

ORVOS-SEBÉSZI

és

SZÜLÉSZETI

kötszerek.

LEGOLCSÓBB ÁRAK!

WOJTEK ÉS WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése ARADON. 1710